БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

20-ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 99 (4815).

23 МАЙ ЧОРШАНБА 1973 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ МОСКВАГА ҚАЙТИБ КЕЛДИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси Л. И. Брежнев 22 майда Германия Федератив Республикасидан Москвага қайтиб келди. У ГФР федерал канцлери В. Брандтнинг таклифига биноан визит билан ГФРда бўлган эди.

Л. И. Брежневнинг сафарида ҳамроҳ бўлган КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико, Ташқи савдо министри Н. С. Патоличев, Гражданн авиацияси министри Б. П. Бугаев, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчилари А. М. Александров, А. И. Блатов, ТАСС Бош директори Л. М. Замятин, КПСС Марказий Комитети Халқаро бўлими мудирининг ўринбосари В. В. Загладин ўртоқ Л. И. Брежнев билан бирга ГФРдан қайтиб келишди.

СССРнинг давлат байроқлари билан безатилган Внуково аэродромида Ю. В. Андропов, А. А. Гречко, В. В. Гришин, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, Ф. Д. Кулаков, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, А. Н. Шелепин, П. Н. Демичев, Б. Н. Пономарев, В. И. Долгих, И. В. Капитонов ўртоқлар, КПСС Марказий Комитетининг аъзолари П. А. Абрасимов, В. В. Кузнецов, Н. М. Пегов, К. В. Русаков, Г. Э. Цуканов, К. У. Черненко, Н. А. Шчелоков, КПСС Марказий Ревизия Комиссиясининг аъзолари О. Б. Рахманин, Г. К. Цинев, КПСС Марказий Комитети Ишлар бўлими мудирининг биринчи ўринбосари М. И. Кувшинов ўртоқ Л. И. Брежневни кутиб олишди.

Кутиб олувчилар орасида ГФРнинг СССРдаги муваққат ишлар вакили К. Людерс бор эди.

(ТАСС).

Л. И. БРЕЖНЕВНИНГ ҒАРБИЙ ГЕРМАНИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ ОРҚАЛИ СЎЗЛАГАН НУТҚИ

Германия Федератив Республикасининг ҳурматли граждандари!

Мамлакатингизга биринчи бор визит қилган чоғимда сизларнинг ҳузурингизда гапириш мен учун ёқимлидир. Федерал канцлер Вилли Брандтнинг таклифига биноан менинг бу ерга келишим, икки ўртадаги музокараларимиз — шуларнинг ўзиёқ мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатлар муваффақиятли ривожланаётганлигидан далолат беради.

Менинг канцлер Брандт билан биринчи бевосита суҳбатларим мамлакатларимизнинг муносабатлари тарихидаги,— дадил айтиш мумкинки,— Европанинг сиёсий ривожидаги катта воқеа билан боғлиқ бўлди. Биз биринчи марта СССР билан ГФР ўртасидаги шартнома имзоланиши муносабати билан 1970 йилда Москвада учрашдик. Совет Иттифоқи билан Германия Федератив Республикаси Европадаги ҳозирги аҳволни реалистик тан олувчи ҳужжат остига ўз имзоларини қўйиб, бир-бирларига нисбатан куч ишлатмаслик ёки куч ишлатиш билан дўқ қилмаслик мажбуриятини тантанали равишда қабул қилиб, шу тариқа ўзларининг ўзаро муносабатларида янги йўлга чиқиб олдилар.

Очиғини айтсам бизнинг муносабатларимиздаги ана шу янги саҳифани очиш совет халққа, унинг раҳбарларига ҳам унчалик осон бўлмади. Ўтган уруш тўғрисидаги, гитлерчилар агрессияси бошимизга солган мусибатли қурбонлар ҳақидаги, даҳшатли вайронгарчиликлар тўғрисидаги хотиралар миллион-миллион совет кишиларининг эсидан чиқмаган эди. Биз ўтмишнинг такрорланишини истамаганлигимиз учун сизнинг мамлакатингиз билан муносабатларда ўтмиш оша хатлаб ўта олдик.

Совет Иттифоқи социалистик герман давлати, бизнинг иттифоқчимиз бўлган Германия Демократик Республикаси билан кўпдан бери жуда яқин, самимий ва бегараз дўстлик алоқалари боғлаб келмоқда.

Биз Германия Федератив Республикаси билан муносабатларга ҳам холис ният ва тинчликсеварлик позицияларида туриб ёндашмоқдамиз. Биз ҳалол ҳамкорлик қилишга тайёрмиз. Бу ҳамкорлик иккала томон учун ва ялпи хавфсизлик учун ғоят фойдали бўлиши мумкинлигига аминмиз. Биз мустаҳкам тинчликни истаймиз ва Германия Федератив Республикаси ҳам тинчликдан манфаатдор ва тинчликка муҳтож, деб ўйлаймиз.

Канцлер Брандт ҳукумати ҳам бу шартномага осонликча кела олмаганлигини биламиз. «Совуқ уруш»нинг ўз инерцияси бор, уни бартараф этиш учун муайян куч-ғайрат сарфлаш керак бўлади. Бунинг устига икки дунёнинг хатарли муҳолифлиги тарафдорлари сиёсий майдондан ҳали мутлақо чиқиб кетган эмаслар.

Шу сабабли Совет Иттифоқида Германия Федератив Республикаси раҳбарлари ва, аввало федерал канцлер Вилли Брандт Совет Иттифоқи ва Польша Халқ Республикаси билан шартномалар тузиш ва шу шартномаларни кучга киритиш учун курашда кўрсатган реализм, ирода ва узоқни кўришни қадрлайдилар, бу шартномалар мамлакатингизнинг социалистик Европа билан янги муносабатларига асос солди.

Шу муносабат билан ГФР ва Совет Иттифоқи ўртасида яхши қўшничилик муносабатларининг ҳамма тарафдорлари хизматини тақдирлаб ўтмоқчиман. Уларнинг кўплари фашизм билан жанг сабоқларини кўрган кишилар бўлиб, халқларимиз ўртасида тинчлик учун, дўстлик учун зўр ғайрат билан курашдилар. Совет Иттифоқи уларнинг бу олижаноб ишга қўшган ҳиссасини юксак қадрлайди.

Канцлер Брандт билан 1971 йил кузида Ореандада ўтказган учрашувимиз муносабатларимизни Москва шартномасида белгиланган йўлдан муваффақиятли ривожлантиришнинг муҳим босқичи бўлди. Биз дипломатик протокол тазйиқидан холи осойишта ва амалий вазиятда Совет Иттифоқи билан Федератив Республика ўртасидаги муносабатларни ривожлантиришнинг янги истиқболларини, шунингдек халқаро майдонда мамлакатларимиз ўртасида ҳамкорлик қилиш мумкин бўлган муайян соҳаларни белгилаб олиш имкониятига эга бўлдик.

Белгиланган планлар амалга оширила бошланди. Энди биз шуни дадил айта оламизки, Совет Иттифоқи билан Федератив Республика ўртасидаги тинч ва ўзаро манфаатли муносабатларни ривожлантириш — яқиндагина туюлганидек мавҳум гипотеза эмас, назарий план ёки эмоционал истак эмас,— балки мавжуд бўлган, ўсиб, мустаҳкамланиб бораётган реал бир нарсадир.

Мамлакатларимиз ўртасидаги ана шундай муносабатларни ривожлантириш имкониятларининг ҳаммасидан тўла-тўкис фойдаланганимиз йўқ, албатта. Биз ана шу жараённинг бошланғич даврида турибмиз. Канцлер Брандт билан суҳбатларимизнинг бориши келажакда, шу жумладан, иқтисодий алоқалар соҳасида ҳам яхши имкониятлар борлигини исботлайди. Оддий савдо-сотиқни кенгайтиришдан ташқари, мамлакатларимиз ўртасидаги хўжалик кооперациясига асосланган ва каттагина қўшма лойиҳаларни амалга оширишга қаратилган кенг кўламдаги узоқ муддатли битимлар тузиш имконияти ҳам бор.

Бундай битимлар бирон бир тарзда тасодифий муваққат манфаатдорлик характерига эга бўлган қисқа муддатли битимлар бўлмайди, балки экономиканинг муҳим секторларида биргаликда ҳаракат қилиш йўлини очадиган, кўп йиллар мобайнида иккала томонга гарантияланган манфаат келтиришга мўлжалланган битимлар бўлади. Бу эса, жумладан, ишлаб чиқаришни анча рационал ташкил этиш имкониятини ва табиийки, мамлакатингиз ишчиларининг иш билан ишончли равишда таъминланиши имкониятини билдиради. Бундай ҳамкорлик мамлакатларимиз ўртасидаги яхши қўшничилик муносабатларига мустаҳкам замин яратишга ёрдам бериши айниқса муҳимдир.

Совет Иттифоқи ҳам, Германия Федератив Республикаси ҳам илм-фан, техника ва маданият юксак даражада ривожланган мамлакатлардир. Олимларимизнинг ўз касбдошларига кўрсатса ва айтиб берса арзийдиган ишлари бор. Аминманки, иккала мамлакатимизнинг аҳолиси бир-бирларининг энг яхши адабиёт, музика, театр, тасвирий санъат асарлари билан зўр мароқ билан танишадилар. Сизларнинг жамоатчилигингиз ҳозир Дортмундда ўтказилаётган Совет Иттифоқи кунларига нақадар эътибор билан қараётганлиги бу фикрнинг яққол исботидир.

Ўзларингизга маълумки, шу кунларда мамлакатларимиз ўртасида иқтисодий, маданий алоқалар ва ҳаво алоқаси масалалари юзасидан бир қанча конкрет битимлар имзоланди. Бу ҳужжатлар иккала томоннинг ҳамжиҳатлигини ва ҳамкорлик қилишга тайёрлигини намойиш қилади.

Аммо, яхши муносабатлар иккала давлатимиз учун, уларнинг халқлари учун қанчалик муҳим бўлмасин, бу муносабатларни ўрнатиш ва ривожлантириш — шу кунларда Европадаги ва шунингдек Европадан ташқаридаги халқаро турмушни тубдан соғломлаштиришнинг анча кенг жараёнининг бир қисми эканлиги ҳам жуда муҳимдир. Чорак асрлик «совуқ уруш» давридан Шарқ ва Ғарб давлатлари ўртасида тинчлик, ўзаро ҳурмат ва ҳамкорлик муносабатларига ўтилмоқда. Совет Иттифоқи бир-бирига зид ижтимоий системадаги давлатларга нисбатан ўтказаётган тинч-тотув яшаш сиёсати айнан шу мақсадга қаратилган. Бизнинг давримизда бу сиёсат КПСС XXIV съезди маъқуллаган ва эндиликда ҳамма жойда кенг машҳур бўлган Тинчлик программасида, шунингдек КПСС Марказий Комитетининг шу йил апрелдаги Пленуми материалларида ўзининг энг тўлиқ ифодасини топди. Пленум материалларида, жумладан, бизнинг мамлакатимиз Европа қитъасида кескинликни юмшатиш ва тинчлик сари туб бурилиш ясашни ўз олдига мақсад қилиб қўяди, деб ёзилган. Совет Иттифоқи, унинг Коммунистик партияси, бутун халқимиз шу мақсадга эришишга зўр ғайрат ва изчиллик билан интилишларини сизлар билиб олишларингизни истар эдим.

Неча марталаб беҳисоб вайронгарчиликлар келтирган ва миллион-миллион кишиларнинг ёстиғини қуритган агрессив урушлар макони бўлган Европа абадий ўтмишда қолиб кетиши лозим. Биз шуни истаймизки, ўтмишдаги Европа ўрнини янги қитъа — ҳамма давлатлар ўртасида тинчлик, ўзаро ишонч ва ўзаро манфаатли ҳамкорлик қитъаси эгалласин. Германия Федератив Республикасининг Шарқдаги ўз қўшнилари — Польша, ГДР, Чехословакия билан ва Европадаги бошқа социалистик давлатлар билан муносабатларни аста-секин яхшилаб бораётганлиги ҳам, шубҳасиз, Европадаги ҳозирги ривожланишнинг ижобий элементлари қаторига киради.

Биз хавфсизлик ва ҳамкорлик масалаларига бағишлаб ўтказиладиган Умумевропа кенгашига тайёргарлик кўриш сингари муҳим ишда Германия Федератив Республикаси, Франция, Қўшма Штатлар билан ва бошқа давлатлар билан қарор топган амалий, ижобий ҳамкорликка муҳим аҳамият бермоқдамиз.

Дунёда ҳал этилишини кутиб турган ўткир ва хатарли проблемалар ҳали ҳам кўп. Масалан, Яқин Шарқдаги можаро шу дамгача бартараф этилгани йўқ, бу райондаги араб ерлари ҳамон босқинчилар қўлида қолиб келмоқда ва шу сабабли хатарли кескинлик сақланиб қолмоқда. Бошқа районларда ҳам кескинликни юмшатиш ва қуролланиш пойгасини тўхтатиш душманлари бор. Бироқ, инсониятнинг уфқлари тобора ёришиб бормоқда. Вьетнамдаги уруш тугади. Совет—Америка муносабатлари қулай тарзда ривожланиб бормоқда. Умуман олганда ҳозир планетамиз узоқ давом этадиган мустаҳкам тинчликка ҳар қачонгидан ҳам яқинлашиб қолди, дейиш мумкин. Совет Иттифоқи эса ана шу хайрли тенденцияни мустаҳкамлаш учун ўзининг бутун нуфузидан фойдаланмоқда.

Бизнинг тинчликсевар ташқи сиёсатимиз жамиятимиз бутун моҳиятининг ифодасидир. Унинг чуқур ички эҳтиёжларининг ифодасидир. 250 миллионли совет халқи тинч қурилишнинг улуғвор лойиҳаларини амалга ошириш билан машғул. Бепоён мамлакатимизнинг шимоли ва жанубида, Сибирда ва Ўрта Осиёда биз улкан электр станциялар, юзлаб завод ва фабрикалар қуряпмиз, ўз ҳажми жиҳатидан Европадаги кўпгина давлатлардан қолишмайдиган территорияларда суғориш системаларини барпо этяпмиз. Бизнинг мақсадимиз совет халқининг эртага бугунгидан яхшироқ яшайдиган бўлишига эришишдан иборат. Совет кишилари коллектив бўлиб сарфланаётган ана шу куч-ғайратларнинг самараларини реал сезиб турибдилар.

Лекин бу гаплар, Совет Иттифоқида ҳамма проблемалар ҳал этиб бўлинди ва энди ҳеч қандай қийинчиликлар йўқ, деган маънони билдирмайди, албатта. Ҳали меҳнат сарфлаб ҳал этилиши лозим бўлган проблемалар бор ва, чамаси, ҳамиша ва ҳамма замонларда ҳам бундай проблемалар бўлади. Бироқ, бизнинг олдимизда пайдо бўлаётган проблемаларнинг хусусияти шундан иборатки, улар мамлакатнинг, унинг иқтисодий ва маданий потенциалининг гуркираб ўсишига алоқадор проблемалардир, биз бу проблемаларни фақатгина тинч қурилишни янада авж олдириш, халқ маданияти ва турмуш даражасини ошириш, социалистик жамиятимизни ривожлантириш йўли билан ҳал этишни кўзламоқдамиз.

Шуни ҳам қўшиб қўймоқчиманки, бизнинг планларимиз асло автаркияга мўлжалланган планлар эмас. Биз ўз мамлакатимизни ташқи дунёдан яккалаб қўйиш йўлини ўтказаётганимиз йўқ. Аксинча, биз мамлакатимиз ташқи дунё билан, фақат социалистик мамлакатлар билангина эмас, шу билан бирга кўп ҳолларда қарама-қарши ижтимоий системадаги давлатлар билан ҳар томонлама ҳамкорликни кучайтириш шароитида ривожланишига асосланиб иш тутмоқдамиз.

Ҳурматли телетомошабинлар! Бизнинг Федератив Республикада бўлишимиз заруратга кўра анча қисқа муддатли бўлди. Бироқ, ўртоқларим билан мен Ғарбий Германия диёрида кўриш имкониятига эга бўлган оз нарсалар ҳам ёқимли таассурот қолдиради.

Сизнинг ривожланиб бораётган ва айни вақтда бой анъаналарга эга бўлган пойтахтингиз —гениал Бетховен туғилиб ўсган, илмий коммунизм назариясининг буюк яратувчиси Карл Маркс университетда ўқиган қадимий Бонн билан танишиш биз учун қизиқарли бўлди.

Меҳмондўстлик учун, биргаликдаги ишимиз яхши ташкил этилганлиги учун биз федерал канцлер Вилли Брандтдан, федерал президент Густав Хайнемандан, ташқи ишлар министри Вальтер Шеелдан ва ГФР ҳукуматининг ҳамма вакилларидан ғоят миннатдормиз.

Сўзимнинг охирида мамлакатингизнинг турли жамоат доиралари вакилларига, шу визит давомида дўстона вазиятда биз билан учрашган ҳамма кишиларга чин кўнгилдан ташаккур айтмоқчиман. Ҳурматли телетомошабинлар, сизларнинг ҳаммангизга, Германия Федератив Республикасининг бутун халқига осойишта ва бахтли турмуш, самарали меҳнат ва равнақ тилайман.

Эътиборингиз учун ҳаммангизга ташаккур.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ БОШ СЕКРЕТАРИ Л. И. БРЕЖНЕВНИНГ ГЕРМАНИЯ ФЕДЕРАТИВ РЕСПУБЛИКАСИГА ВИЗИТИ ТЎҒРИСИДАГИ

ҚЎШМА БАЁНОТ

Германия Федератив Республикаси федерал канцлери В. Брандтнинг таклифига биноан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Совети Президиумининг аъзоси Л. И. Брежнев 1973 йил 18 майдан 22 майгача визит билан Германия Федератив Республикасида бўлди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретарига, КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, ташқи савдо министри Н. С. Потоличев, Гражданн авиациясининг министри Б. П. Бугаев, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчилари А. М. Александров, А. И. Блатов, ТАССнинг Бош директори Л. М. Замятин, КПСС Марказий Комитети халқаро бўлими мудирининг ўринбосари В. В. Загладин ҳамроҳ бўлдилар.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев Германия Федератив Республикасининг президенти доктор Г. Хайнеман ҳузурида бўлди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев билан ГФР федерал канцлери В. Брандт бир неча бор суҳбатлашдилар. КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико ва федерал канцлер ўринбосари, федерал ташқи ишлар министри В. Шеель иштироки билан ҳам суҳбатлар бўлди.

Визит давомида ўтказилган учрашувларда қуйидагилар ҳам қатнашдилар:

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи томонидан — Ташқи савдо министри Н. С. Потоличев, Гражданн авиациясининг министри Б. П. Бугаев, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчилари А. М. Александров, А. И. Блатов, ТАССнинг бош директори Л. М. Замятин, СССРнинг ГФРдаги элчиси В. М. Фалин, КПСС Марказий Комитети халқаро бўлими мудирининг ўринбосари В. В. Загладин, СССР Ташқи ишлар министрлиги коллегиясининг аъзоси А. П. Бондаренко;

Германия Федератив Республикаси томонидан — федерал экономика министри доктор Г. Фридерихс, федерал транспорт министри доктор Л. Лауритцен, махсус топшириқлар бўйича федерал министр Э. Бар, ГФР ташқи ишлар министрлигининг статс-секретари П. Франк, федерал ҳукумат матбуот ва ахборот маҳкамасининг раҳбарлари Фон Вехмар, ГФРнинг СССРдаги элчиси доктор У. Зам, ГФР ташқи ишлар министрлиги министриал-директори Г. Ван-Вель, ГФР ташқи ишлар министрлиги министриал директори П. Гермес.

Визит вақтида қуйидаги битимлар имзоланиб улар—икки томонлама муносабатларни янада кенгайтириш ва кучайтиришга ёрдам бериши лозим:

жумладан:

— иқтисодий, саноат ва техника ҳамкорлигини ривожлантириш тўғрисидаги битим;

маданий ҳамкорлик тўғрисидаги битим;

— ҳаво алоқаси тўғрисидаги 1971 йил 11 ноябрь битимга қўшимча протокол.

(Давоми 2-бетда).

Л. И. БРЕЖНЕВ БОННДАН ЖЎНАБ КЕТДИ

БОНН, 22 май. (ТАСС махсус мухбири). ГФР канцлери В. Брандтнинг таклифига биноан визит билан Германия Федератив Республикасида бўлган КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси Л. И. Брежнев бугун Бонндан жўнаб кетди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико, СССР Ташқи савдо министри Н. С. Патоличев, Граждан авиацияси министри Б. П. Бугаев, СССР Маданият министри Е. А. Фурцева, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчилари А. М. Александров ва А. И. Блатов, ТАСС Бош директори Л. М. Замятин, КПСС Марказий Комитети халқаро бўлими мудирининг ўринбосари В. В. Загладин Л. И. Брежнев билан бирга жўнаб кетишди.

СССР ва ГФР давлат байроқлари билан безатилган Кёльн-Бонн аэродромида федерал канцлер В. Брандт, федерал канцлер ҳузуридаги махсус топшириқлар министри Э. Бар, транспорт министри Л. Лауриццен, хўжалик министри Г. Фридерихс, ГФР Ташқи ишлар министрлигининг статс-секретари П. Франк, федерал ҳукумат матбуот ва информация идорасининг раҳбари Фон Вехмар, ГФРнинг СССРдаги элчиси У. Зам, бошқа расмий кишилар Л. И. Брежневни узатиб қолишди.

СССРнинг ГФРдаги элчиси В. М. Фалин, ГФРдаги Совет элчихонаси ва бошқа Совет муассасаларининг ходимлари, Дортмундда Совет Иттифоқи кунларида қатнашаётган делегациянинг аъзолари Л. И. Брежневни ва унинг ҳамроҳларини узатиб қолишди.

Аэродромда Ғарбий Германия ва чет эл журналистларининг катта группаси бор эди.

Аэродромда федерал канцлер В. Брандт нутқ сўзлади.

В. БРАНДТ нутқи

Бош секретарь жаноблари!

Хонимлар ва жаноблар!

Бош секретарь жаноблари, ватанингизга жўнаб кетиш чоғида сизга оқ йўл тилашдан аввал биз кейинги тўрт кун мобайнида Бонңда олиб борган суҳбатларимизни нақадар муҳим деб ҳисоблаётганлигимизни айтиб ўтмоқчиман. Кеча кечқурун биз бу ишнинг яхши натижасини таъкидладик. Биз келишиб олган ва муҳокама қилган нарсалар давлатларимиз ва халқларимиз ўртасидаги муносабатлар фойдасига хизмат қилади. Бу эса Европадаги хавфсизлик ва ҳамкорликка ҳам яхши таъсир ўтказади.

Сиз ўз юртингизга бизнинг «кўришгунча хайр» деб айтганимиз сингари эзгу туйғулар билан жўнаб кетаётирсиз, деб умид қиламан.

Биз Бонндаги вақтни ғоят фойдали равишда ўтказдик ва биз бу кунларни давлатларимизнинг яхшироқ ва янада яқинроқ ҳамкорлик қилиши учун, халқларимизнинг ҳамжиҳатлиги учун, экономика ва техника соҳасидаги алоқаларимизни янада интенсив кенгайтириш учун ва, аввало, Европадаги хавфсизлик учун ва, бинобарин, бутун дунёда тинчлик учун фойдали бўлди, деб шубҳасиз, ҳисоблай оламиз.

Юртимизга ташриф буюрганликларингиз учун сиз, бош секретарь жанобларидан миннатдорман. Сиз, ташқи ишлар министри А. А. Громико жанобларидан, Ташқи савдо министри Н. С. Патоличев жанобларидан миннатдорман, сизга ҳамроҳ бўлиб келган ҳукуматнинг бошқа аъзоларидан ва барча ходимларингиздан миннатдорман. Эсон-омонлик тилаб билдирилган самимий истакларимизни, биргаликдаги тинч келажагимизга бўлган истакларни қабул этгайсиз.

Оқ йўл, кўришгунча ҳайр!

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев жавоб нутқи сўзлади.

Л. И. БРЕЖНЕВ нутқи

Муҳтарам жаноб федерал канцлер.

Хонимлар ва жаноблар!

Германия Федератив Республикасига қилган визитимиз тугаяпти. Визит муҳлати қисқа бўлсада, катта сиёсий мазмунга бой бўлди. Биз шу кунларда федерал канцлер Вилли Брандт жаноблари билан қилган давомли, амалий ва чинакам дўстона суҳбатларни юксак даражада қадрлаймиз.

Визитимиз чоғида қилган суҳбатларимиз, имзолаган битимларимиз, олиб борган музокараларимизнинг якунлари тўғрисида кеча биз канцлер Брандт билан имзолаган қўшма баёнотимиз —буларнинг ҳаммаси ҳар иккала мамлакатларимиз халқлари ўртасидаги ҳамкорликни ривожлантириш йўлида босилган янги катта-катта қадамлардир. Бу қадамлар биз Москва билан Ореандада белгиланган йўл-тинчлик, яхши муносабатлар ва яхши қўшничилик ҳамкорлиги йўлида каттиқ турганлигимиздан далолат беради.

Визитимиз кунлари қаттиқ, интенсив ишлар билан тўла бўлди. Бу ишлар муносиб мақсадларга бағишланганлиги, ҳар иккала давлатларимиз халқларининг нафини ва тинчлик ишини кўзлаганлиги бизни, шу иш қатнашчиларини илҳомлантириб турди.

Шу кунлардаги самимий меҳмондўстликлари ва яхши ҳамкорликлари учун ўз номимдан ва мен билан бирга келган ҳамма ўртоқларим номидан федерал канцлер жанобларига ва Федератив Республика ҳукуматига самимий миннатдорчилигимни изҳор этаман. Диққат-эътибор билан қараб, яхши муносабатда бўлганликлари учун Бонн шаҳри аҳолисига ҳам самимий миннатдорчилик билдираман.

Яна учрашгунча хайр, федерал канцлер жаноблари.

Ауф видерзеен.

* * *

В. Брандт ва Л. И. Брежнев нутқлари зўр эътибор билан тингланди ва қарсаклар билан кутиб олинди.

Л. И. Брежнев ва В. Брандт фахрий қоровул сафини айланиб ўтадилар.

Совет Иттифоқи ва ГФР давлат гимнлари ижро этилади.

Л. И. Брежнев федерал канцлер В. Брандт билан, узатиб қолувчи бошқа кишилар билан самимий хайрлашади.

Самолёт Москва сари йўл олади.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ БОШ СЕКРЕТАРИ Л. И. БРЕЖНЕВНИНГ ГЕРМАНИЯ ФЕДЕРАТИВ РЕСПУБЛИКАСИГА ВИЗИТИ ТЎҒРИСИДАГИ

ҚЎШМА БАЁНОТ

(Боши 1-бетда).

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ва федерал канцлер Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи билан Германия Федератив Республикаси ўртасидаги муносабатларнинг туб масалаларини муҳокама қилдилар. Актуал халқаро проблемаларга, аввало, Европада ва бутун дунёда тинчликни таъминлаш истиқболларига ҳам катта эътибор берилди. Суҳбатлар ошкора ва ишчанлик муҳитида, ҳамжиҳатлик руҳида ўтказилди. Бу эса ҳар иккала мамлакат ўртасидаги муносабатларнинг характерига мос бўлиб тушади.

Ҳар икки томон 1970 йил 12 август шартномасини Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи билан Германия Федератив Республикаси ўртасидаги муносабатларда ва умуман Европа тараққиётида тарихий босқич деб ҳисоблайди. Улар якдиллик билан шуни қайд қиладиларки, шартнома оғир ўтмишни бартараф қилиш учун, ҳар иккала мамлакат ўртасидаги муносабатларни қайта қуриш ва яхшилаш учун мустаҳкам асосдир. Шартнома имзолангандан буён ўтган қисқа вақт ичида ҳамкорликнинг кўп соҳаларида сезиларлик натижаларга эришилди.

Томонлар шартноманинг ҳаётга тамомила мувофиқ бўлишини таъминлашга, Совет Иттифоқи билан Германия Федератив Республикаси ўртасидаги муносабатларни яхшилаш ва ривожлантириш борасида изчил иш олиб боришга қатъий қарор берганликларини изҳор қилдилар. Томонларнинг шу йўлда бундан буён ҳам ўз куч-ғайратларини биргаликда сарф қилишлари улар ўртасида ҳамжиҳатлик ва ишонч вужудга келтиради. Раҳбар арбобларининг бир-бирлари билан учрашиб, фикрлашиб олишлари бу соҳада алоҳида роль ўйнайди. Бундай учрашувларни келгусида ҳам ўтказиб туриш тўғрисида келишиб олинди.

Бошқа даражаларда ҳам фикрлашиб олиш ва маслаҳатлашиш практикаси ҳар иккала давлат ҳамкорлигининг доимий қисми бўлиб қолганлиги мамнуният билан таъкидлаб ўтилди. Бу практика яхши натижа берди. Бу практика давом эттирилади ва кенгайтирилаверади. Ҳар икки томонни қизиқтираётган халқаро проблемалар ҳам, икки томон муносабатларига доир масалалар ҳам маслаҳатлашиб турилади.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ва федерал канцлер мамнуният билан шуни қайд қилдиларки, 1970 йил 12 август шартномаси тузилган пайтдан буён ўтган давр ичида Совет Иттифоқи билан Германия Федератив Республикаси ўртасидаги савдо-сотиқ анча ўсди. Савдо-сотиқ ва иқтисодий ҳамкорлик тўғрисидаги битим, шунингдек ҳаво алоқаси тўғрисидаги битим тузилди. Саноат соҳасида ҳар иккала томон ташкилотлари ва фирмалари ўртасидаги алоқалар анча кучайди. Илмий-техника алоқалари кенгайиб бормоқда. Фан ва техника соҳасида ҳамкорлик қилиш тўғрисида бир қанча битимлар имзоланди. Гамбургда ва Ленинградда бош консулхоналар очилди.

Музокаралар давомида шу нарса таъкидлаб ўтилдики, иқтисодий ва саноат алоқаларини ривожлантириш ҳар иккала мамлакат сиёсатининг муҳим қисмидир, чунки бундай алоқаларнинг ривожлантирилиши халқларга катта наф келтиради, тинчликнинг мустаҳкам моддий негизини вужудга келтиради. Шу билан бирга ҳар икки томон иқтисодий ва илмий-техника ҳамкорлиги юзасидан тузилган СССР ва ГФР комиссияларининг имкониятларидан актив фойдаланишга тайёр эканлигини ҳам билдирди.

Ҳар икки томон ўз муносабатларини кенгайтиришга интилаётганлигини ва визит вақтида имзоланган битимларга қўшимча равишда янги битимларни тузишга, жумладан илмий-техника ҳамкорлиги тўғрисида, автомобиллар қатнови тўғрисида, денгизда кемалар қатнови ҳақида, атроф теваракдаги муҳит борасида ҳамкорлик қилиш тўғрисида янги битимларни, шунингдек бошқа соҳаларга тааллуқли битимларни тузишга интилаётганлигини изҳор қилди. 1974 йилда виставкалар айрибошланади. Бу виставкалар ҳар икки мамлакатнинг халқ хўжалиги ва маданияти соҳасида эришган муваффақиятлари тўғрисида тасаввур бериши керак.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ва федерал канцлер ҳозирги вақтда бир қанча йирик саноат объектлари ҳақида, шу жумладан Совет Иттифоқида Германия Федератив Республикасидаги фирмаларнинг иштироки билан темирни ўз оксидларидан бевосита қайтариш негизида металлургия комбинати қуриш лойиҳаси ҳақида олиб борилаётган музокараларни табрикладилар.

Прогрессив технологияни ишлаб чиқиш ва янги ишлаб чиқариш қувватларини вужудга келтиришда, жумладан станоксозликда, асбобсозликда шундай қувватларни вужудга келтириш, СССР территориясида двигателлар ишлаб чиқариш соҳасида ҳамкорликни кучайтириш юзасидан келишиб олинди.

Ҳар икки томон химия саноатида, атом энергиясидан тинчлик мақсадларида фойдаланиш, электрэнергия ишлаб чиқариш соҳасида, СССР территориясидаги фойдали қазилмаларнинг айрим турлари чиқариладиган конларни биргаликда ўзлаштириш соҳасида ҳамкорликни янада ривожлантиришдан манфаатдор эканлиги ҳам таъкидланди. Федерал ҳукумат Совет Иттифоқидан кўпроқ нефть олишдан манфаатдор эканлигини билдирди.

Томонлар ўзаро келишиб олинган принципиал аҳдларни рўёбга чиқаришга имкони бор қадар ёрдам беришга тайёр эканлигини изҳар қилдилар.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ва федерал канцлер ҳар иккала давлат ўртасидаги муносабатларда бошланган янги босқич бошқа соҳаларда ҳам алоқаларни яхшилаш ва кучайтириш учун имконият яратиб беради, деб ҳисоблайдилар. Ҳар икки томон парламент аъзолари ўртасидаги алоқаларни кенгайтиришни, маданият, маориф, спорт, туризм соҳасидаги алоқаларни, касаба союзлари, ёшлар ташкилотлари ва бошқа ташкилотлар ўртасидаги алоқаларни, шунингдек ҳар иккала давлат граждандари ўртасидаги алоқаларни ривожлантиришни рағбатлантиради, инсонпарварлик характеридаги масалаларни ҳал этишга ёрдам беради. Совет Иттифоқи ва Германия Федератив Республикасидаги шаҳарларнинг ўзаро алоқа ўрнатиши наф келтиражаги таъкидлаб ўтилди. Бундай муносабат ва алоқаларнинг коллектив асосда ёки якка-якка тартибда ривожлантирилиши ўзаро ишонч ва ҳамжиҳатликни кучайтиришга, кишиларни ўзаро маънавий бойитишга, тинчлик ва яхши қўшничиликни мустаҳкамлашга хизмат қилмоғи керак.

Соғлиқни сақлаш соҳасида кўп томонлама, шунингдек икки томонлама асосда ҳамкорликни йўлга қўйиш, аввало, рак ва юрак-томир касалликларини даволаш методларини ишлаб чиқишда куч-ғайратларни бирлаштириш йўли билан ана шу ҳамкорликни йўлга қўйиш учун зарур чораларни кўриш мақбул деб топилди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ва федерал канцлер халқаро проблемаларни қараб чиқиш вақтида шу нарсани мамнуният билан қайд қилдиларки, уларнинг 1971 йил сентябрь ойида ўтказилган кейинги учрашувдан буён Европада кескинликни юмшатиш жараёнида олға қараб яна анча қадам қўйилди. Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг, Польша Халқ Республикасининг ва Германия Демократик Республикасининг Германия Федератив Республикаси билан тузган шартномалари, 1971 йил 3 сентябрда тузилган тўрт томонлама битим ана шу ижобий жараёнга ёрдам берди. Бу битим ва шартномалар Европадаги мавжуд ҳақиқий вазиятга асосланади ва тинч тараққиётни таъминлашга хизмат қилади.

Л. И. Брежнев ва В. Брандт Германия Федератив Республикаси билан Германия Демократик Республикаси ўртасидаги муносабатлар асослари тўғрисида тузилган шартнома Европада кескинликни юмшатиш учун муҳим эканлигини таъкидладилар. Улар иккала герман давлатининг Бирлашган Миллатлар Ташкилотига яқин орада аъзо бўлиб киришларини табрикладилар.

1971 йил 3 сентябрда тузилган тўрт томонлама битимга тааллуқли масалалар юзасидан батафсил фикрлашиб олинди. Л. И. Брежнев ва В. Брандт якдиллик билан шуни қайд қилдиларки, бу битимга қаттиқ риоя қилиш ва уни тўла-тўкис амалга ошириш — Европанинг қоқ ўртасида кескинликни тамомила юмшатишнинг ва тегишли давлатлар ўртасидаги муносабатларни, жумладан Совет Иттифоқи билан Германия Федератив Республикаси ўртасидаги муносабатларни яхшилашнинг ғоят муҳим заминидир.

Федерал канцлер федерал ҳукуматнинг Чехословакия Социалистик Республикаси ҳукумати билан ҳар иккала давлат учун мақбул бўлган асосда икки томонлама муносабатларни нормаллаштириш тўғрисида олиб бораётган музокаралари қандай аҳволда эканлиги ҳақида ва шу муносабат билан федерал ҳукумат Мюнхен битимига узил-кесил чек қўйишга ҳаракат қилаётганлиги тўғрисида ахборот берди. Л. И. Брежнев ва В. Брандт якдиллик билан шу фикрни изҳор қилдиларки, ГФР ҳукумати билан ЧССР ҳукумати ўртасида олиб борилаётган музокараларнинг муваффақиятли тугалланиши Европада кескинликни янада юмшатиш учун катта аҳамиятга молик бўлур эди. Федерал канцлер федерал ҳукуматнинг Европанинг шарқида ҳали алоқа ўрнатилмаган давлатлар билан ҳам дипломатик муносабатлар ўрнатишга тайёр эканлигини таъкидлади.

Хавфсизлик ва ҳамкорлик юзасидан Умумевропа кенгашига тайёргарлик ва бу кенгашни ўтказиш билан боғлиқ бўлган масалалар батафсил муҳокама қилинди. Бу кенгаш ҳозирги пайтда Европа сиёсатининг асосий масаласи бўлиб қолди. Хельсинкида тайёргарлик юзасидан кўп томонлама маслаҳатлашиб олиш тез орада тугалланади, кенгаш яқин орада чақирилади ва бу тадбир халқаро аҳамиятига муносиб бўлган даражада ўтказилади, деб умид билдирилди. Ҳар икки томон Европада тинчлик, хавфсизлик ва ҳамкорликнинг мустаҳкам асосларини вужудга келтириш асосида кенгашнинг муваффақиятли ўтишига кўмаклашишига қатъий қарор бергандир.

Марказий Европада қуролли кучларни ва қурол-яроғларни ўзаро қисқартириш билан боғлиқ бўлган масалалар юзасидан фикрлашиб олинди. Томонлар шу нарсани якдилик билан изҳор қилдиларки, масалаларни бамаслаҳат ҳал этиш қатнашувчи давлатларнинг хавфсизлигига зарар етказмаслик принципига мувофиқ бўлиб, Европада тинчликни мустаҳкамлаш мақсадларига мос бўлиб тушар эди. Улар кўп томонлама музокараларда ана шу проблемаларни ҳал этишга ёндошиш қатнашувчиларнинг ҳаммаси учун мақбул бўлган тарзда бу проблемаларнинг бамаслаҳат ҳал этилишига ёрдам берилишига тайёр эканликларини билдирдилар. Ҳар икки томон бундай музокараларга тайёргарлик кўриш юзасидан Венада ижобий руҳда олиб борилаётган кўп томонлама маслаҳат мажлисларини табриклайдилар ва бу маслаҳатлашувлар тез орада муваффақиятли тугалланади, деб умид билдирадилар.

Ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисида 1968 йил 1 июлда тузилган шартнома кўп давлатлар томонидан имзоланиб, ратификация қилинганлиги мамнуният билан таъкидлаб ўтилди. Шу йил 5 апрелда ЕВРАТОМ билан МАГАТЭ ўртасида битим имзоланганлигини эътиборга олиб, федерал ҳукумат бу шартномани қонун чиқарувчи органлар тасдиғига тақдим этади. Ҳар икки томон бу шартноманинг амалга оширилиши қуролсизланиш йўлида қўйилган қадам бўлади ва ядро уруши хавфини камайтиришга, халқаро хавфсизликни тағин ҳам мустаҳкамлашга ёрдам беради, деб ҳисоблайдилар.

Л. И. Брежнев билан В. Брандт Вьетнамда урушни тўхтатиш ва тинчликни тиклаш тўғрисида 1973 йил 27 январда Парижда имзоланган битимни табрикладилар. Бу битим халқаро вазиятни соғломлаштириш ишига муҳим ҳисса қўшди. Улар Париж битимини имзолаган ҳамма томонларнинг бу ҳужжатга риоя қилишлари Ер куррасининг шу қисмида мустаҳкам тинчликни таъминлашнинг энг муҳим заминидир, деб ҳисоблайдилар.

Томонлар Яқин Шарқда хатарли кескинликнинг сақланиб турганлигини ташвиш билан қайд қилдилар ва шу билан боғлиқ бўлган проблемаларни Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Хавфсизлик Кенгашининг 1967 йил 22 ноябрь резолюциясига мувофиқ ҳал этиш зарур эканлигини таъкидладилар. Улар Яқин Шарқда ҳаққоний ва мустаҳкам тинчлик ўрнатишга қаратилган ҳамма ҳаракатларни қўллаб-қувватлаяжакларини билдирдилар.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ва федерал канцлер шу нарсани якдиллик билан изҳор қилдиларки, ўтказилган суҳбатлар ҳар иккала давлат ҳамкорлиги доирасини, шу жумладан халқаро масалалардаги ҳамкорлиги доирасини янада кенгайтиришга кўмаклашди, ҳар иккала давлат манфаатларини кўзда тутиб Совет Иттифоқи билан Германия Федератив Республикаси ўртасида сиёсий, иқтисодий, илмий-техникавий ва маданий соҳалардаги алоқаларни актив ривожлантириш истиқболларини очиб берди. Эришилган натижалар ҳар иккала мамлакатнинг истиқболга ишонч билан назар солишига асос яратиб беради.

Л. И. Брежнев Германия Федератив республикасида бўлган вақтида ўзига нисбатан кўрсатилган меҳмондўстлик учун ташаккур изҳор қилди. Федерал президент доктор Г. Хайнеманга ва федерал канцлер В. Брандтга расмий визит билан Совет Иттифоқига келиш таклиф этилди. Бу таклиф мамнуният билан қабул қилинди.

Кенигсвинтер-Петерсберг,
1973 йил 21 май.

Л. И. БРЕЖНЕВ В. БРАНДТ.

ҚЎШМА БАЁНОТ ИМЗОЛАНДИ

БОНН, 21 май. **(ТАСС махсус мухбирлари).** Бугун Петерсбергда КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг Германия Федератив Республикасига визити тўғрисидаги қўшма баёнот тантанали вазиятда имзоланди.

Баёнотни КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси Л. И. Брежнев билан ГФР канцлери В. Брандт имзоладилар. Имзолаш маросимида Л. И. Брежневнинг ГФРга қилган сафарида ҳамроҳ бўлиб келган совет расмий кишилари, Дортмундда ўтказилган «Совет Иттифоқи кунлари»да қатнашган совет делегациясининг аъзолари ҳозир бўлдилар.

ГФР томонидан ГФР ҳукумати аъзолари, статс секретарлар, Бундестаг депутатлари, бошқа расмий кишилар қатнашдилар.

Л. И. БРЕЖНЕВНИНГ ПХРГА ВИЗИТИ ТЎҒРИСИДА КИТОБ

ВАРШАВА, 22 май. (ТАСС). ПБИП Марказий Комитети, ПХР Давлат Кенгаши ва Министрлар Советининг таклифига биноан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневнинг 11—12 май кунлари Польшага қилган дўстона визитига бағишланган китоб «Дўстона визит» деб аталди.

Варшаванинг «Интерпресс» нашриёти рус ва поляк тилларида босиб чиқарган китобда визитнинг ўтиши тўғрисида репортаж ва Л. И. Брежневнинг Польшада бўлиши хусусида баён қилинган кўп фикрлар тўғрисидаги хабарлар бор.

Л. И. БРЕЖНЕВ ГФР КАСАБА СОЮЗЛАРИНИНГ РАҲБАРЛАРИ БИЛАН УЧРАШДИ

БОНН, 21 май. (ТАСС). КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев бугун ГФРдаги немис касаба союзлари бирлашмасининг раиси Г. О. Феттер, раис ўринбосари Г. Мур, правление аъзоси Г. Нееман, ГФР тармоқ касаба союзларининг раҳбарлари Г. Клункер, К. Хауэншильд, Л. Малейн, Ф. Зайберт, А. Пфайфер, Р. Шпернер, Г. Фатер, Г. Фитхер, Э. Фристер билан ГФР хизматчилари касаба союзининг раиси Г. Брандт, «Хеш», «Тиссен», «Маннесман-Ререн» концернлари бирлашмалари, ишлаб чиқариш кенгашларининг раислари билан учрашди.

Учрашувда КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. И. Блатов, КПСС Марказий Комитети халқаро бўлими мудирининг ўринбосари В. В. Загладин, СССРнинг ГФРдаги элчиси В. М. Фалин қатнашдилар.

Л. И. Брежнев билан Ғарбий Германия касаба союзларининг раҳбарлари ўртасида бўлиб ўтган суҳбатда тинчликни таъминлаш ва кескинликни юмшатиш иккала мамлакатнинг халқлари меҳнаткашлари учун муҳим аҳамиятга эга эканлиги таъкидланди, бу жараёнда касаба союзларининг муҳим роли ўқтириб ўтилди.

Суҳбат дўстона вазиятда ўтди.

Л. И. БРЕЖНЕВ ШИМОЛИЙ РЕЙН ВЕСТФАЛИЯ ЎЛКАСИНИНГ БОШ МИНИСТРИ БИЛАН УЧРАШДИ

БОНН, 21 май. (ТАСС). Бугун КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси Л. И. Брежнев Шимолий Рейн-Вестфалия ўлкасининг бош министри, Германия социал-демократик партияси раисининг ўринбосари К. Кюн ҳузурида меҳмон бўлди. Л. И. Брежнев Шлосс-Хомбургга федерал канцлер В. Брандт билан бирга келди.

Л. И. Брежнев шарафига нонушта зиёфат берилди.

Бош министр Г. Кюн ўлка ҳукумати ва унинг аҳолиси номидан Л. И. Брежневни самимий табриклади. Ўлка аҳолисининг кўпчилигини Рейн-Рур саноат районининг ишчилари ташкил қилади.

Л. И. Брежнев жавоб нутқида ўзининг самимий кутиб олинганлиги кейинги йилларда иккала мамлакатимиз ўртасида ўрнатилган муносабатларга мос келади, деб таъкидлади. Л. И. Брежнев меҳмондўстлик учун Г. Кюнга миннатдорчилик билдирди ва Рейн-Вестфалия районининг аҳолисига салом топширишни сўради.

САМАРАЛИ МУЛОҚОТ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси Л. И. Брежневнинг ГФРга визитини чет эл матбуоти, радио ва телевидениеси синчиклаб кузатиб бормоқда. Рейн соҳилларида олиб борилаётган бениҳоя самарали мулоқотнинг якунлари Европада ва бутун дунёда тинчлик манфаатларини қадрловчи ҳамма кишиларни мамнун этаётганлигини таъкидламоқда.

«ТЎРТ кундан бери Бонн бутун дунёнинг диққат марказида турибди, — деб уқтиради **«Штутгартер цайтунг»** газетаси. — Германия—Совет музокаралари шарқ билан ғарб ўртасидаги муносабатлар учун ғоят буюк аҳамиятга эга бўлган сиёсатнинг бир қисмидир».

Матбуот Л. И. Брежневнинг савдо-саноат доиралари намояндалари билан учрашувига айниқса катта эътибор бермоқда. **«Ди вельт»** газетасининг уқтиришича, ГФРнинг иқтисодий доиралари «Совет Иттифоқи билан экономика, саноат ва техника соҳасида ҳамкорлик қилиш тўғрисида шанба куни имзоланган битимни табриклайдилар».

Л. И. Брежневнинг ГФР канцлери В. Брандт билан музокаралари давом этаётганлиги тўғрисидаги хабарда Берлиндаги **«Нойес Дойчланд»** газетаси: «Европада тинчликни мустаҳкамлаш ва икки томонлама муносабатларни ривожлантириш музокараларнинг бош мавзуи бўлди» деб таъкидлайди. Кўпгина матбуот вакиллари Л. И. Брежнев визитининг Европада тинчлик ва кескинликни юмшатиш учун бўлган аҳамиятини уқтирмоқдалар. Совет Тинчлик программаси ва социалистик ҳамдўстлик давлатларининг мувофиқлаштириб олиб борилаётган ташқи сиёсати бунинг учун ҳал қилувчи асосларни яратиб берди, деб ёзади газета.

БОЛГАРИЯДАГИ **«Работническо дело»** газетаси бугунги сонида шуни таъкидлайдики, «Боннда олиб борилаётган интенсив ва ғоят фойдали музокаралар турли ижтимоий тузумдаги иккала мамлакат ўртасида муносабатларни ривожлантиришнинг янги катта имкониятларини очишга ёрдам беради. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев билан ГФР канцлери В. Брандт ўртасидаги музокаралар ишонч ва кенг қўламдаги ҳамкорликни ўрнатишга астойдил интилиш борлигини кўрсатади».

«КПСС билан Совет давлати тинчлик ишининг ғалабаси учун — инсониятнинг эзгу орзусини ушалтириш учун зарур бўлган ҳамма ишни ҳамиша қилиб келдилар ва қилмоқдалар, — деди Болгария Компартияси Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат Болгария Халқ Республикаси Давлат Кенгаши раисининг биринчи ўринбосари Кристю Тричков ТАСС мухбири билан суҳбатида. — КПСС XXIV съезди қабул қилган Тинчлик программаси кун сайин амалга оширилаётганлигини биз зўр мамнуният билан қайд қиламиз. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневнинг ГФРга визити ва АҚШга қиладиган визити Европада ва бутун дунёда тинчлик ҳамда хавфсизлик ғояларини юзага чиқаришнинг янги омили бўлади. Ҳозир Боннда, бир оз вақт ўтгач Вашингтонда Л. И. Брежнев Совет Иттифоқинингина эмас, бутун социалистик ҳамдўстликнинг ҳам фикрини ифодаламоқда ва ифодалайди. Совет ташқи сиёсатининг тинчлик йўлидаги ҳаракати тўғрисида, халқларнинг хавфсизлигига алоқадор энг муҳим проблемаларни ҳал этиш ҳақида гапирганда, биз бу олижаноб ишга КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев шахсан қўшган ҳиссасини ва унинг жуда катта шахсий хизматларини таъкидламай ўта олмаймиз».

БУДАПЕШТДАГИ **«Хетфеи хирек»** газетаси қуйидагиларни уқтиради: «КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ГФРга визити Европа тарихида янги саҳифа очади, 1970 йилда Москвада бошланган Совет—Ғарбий Германия самарали мулоқотининг қонуний давоми бўлади. Ҳозирги визит Европадаги кескинлик яна юмшатилишидан далолат беради. У адолатли тинчликни мустаҳкамлашда жуда катта тарихий аҳамиятга эга бўлади.

«Ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг Боннга қилган визитининг бориши, унинг канцлер В. Брандт билан музокаралари, — деб ёзади Чехословакиядаги **«Руде право»** газетаси, — кишини қониқтирувчи ва умид бахш этувчи натижалар келтиради. СССР билан ГДР ўртасидаги муносабатларда ишонч ва ҳамкорлик муҳити вужудга келтирилаётганлиги тўғрисида ва бу нарса Европадаги бошқа халқларга ҳам фойда келтириши ҳақида тўла асос билан гапириш мумкин. Социалистик мамлакатларнинг ягона ва ўзаро мувофиқлаштирилган ташқи сиёсати Европа проблемаларини тенг ҳуқуқлилик ва ўзаро манфаат принциплари асосида амалий ҳал этишда ҳал қилувчи роль ўйнаётганлигини ошкора тан олувчи кишилар капиталистик мамлакатларда тобора кўпайиб бормоқда».

«БОННДАГИ Совет—Ғарбий Германия музокаралари, — дейди ўз шарҳида **Монголия радиоси,** — Европадаги сиёсий иқлим яхшиланиб бораётганлигидан дарак беради. Бунга Совет Иттифоқининг изчил сиёсати, социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг халқаро майдондаги баҳамжиҳат ҳаракатлари натижасида эришилди. СССР билан ГФР ўртасидаги муносабатларнинг яхшиланиши Европа мамлакатларининг манфаатларигагина хизмат қилиб қолмасдан, шу билан бирга бошқа қитъалардаги халқларнинг хавфсизлигини мустаҳкамлаш учун ҳам муҳим аҳамиятга эга бўлади. Европада ва бутун дунёда тинчлик бўлишини астойдил хоҳловчи ҳамма кишилар Л. И. Брежнев визитини қизғин табрикламоқдалар, чунки бу визит халқаро вазиятни соғломлаштиришга ёрдам беради, Совет Иттифоқининг хавфсизлик ва ялпи тинчлик манфаатлари йўлида ташқи сиёсат соҳасида қўйган яна бир муҳим қадами бўлади».

(ТАСС, 21 май).

ВИЗИТ ТУГАДИ

БОНН. 22 май. (ТАСС). ГФР канцлери В. Брандтнинг таклифига биноан визит билан Германия Федератив Республикасида бўлган КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси Л. И. Брежнев бугун Бонндан Москвага жўнаб кетди.

ГФР ФЕДЕРАЛ КАНЦЛЕРИ ВИЛЛИ БРАНДТ ЖАНОБ ОЛИЙЛАРИГА БОНН, ШАУМБУРГ САРОЙИ

Германия Федератив Республикасидан жўнаб кетаётиб, меҳмондўстлигингиз ва Совет Иттифоқи халқларига нисбатан яхши ҳис туйғуларингиз учун сиз, федерал канцлер жанобларига, ГФР ҳукумати ва халқига самимий миннатдорчилигимни изҳор этаман.

Шу кунларда биргалашиб қилган ишимиз мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатларни ривожлантиришга яхши хизмат қилади, деган умид билан жўнаб кетяпмиз.

Л. БРЕЖНЕВ,
«ИЛ-62» самолётининг борти
1973 йил 22 май.

А. Н. Косигин Д. Рокфеллер билан суҳбатлашди

Москвада ўзи бошлиқ «Чейз Мантхэттен» банкининг ваколатхонаси очилиши муносабати билан Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган Американинг таниқли банкири ва жамоат арбоби Дэвид Рокфеллерни СССР Министрлар Советининг раиси А. Н. Косигин 21 май куни Кремлда қабул қилди.

Амалий тусда ва ҳамжиҳатлик вазиятда ўтган суҳбат давомида СССР билан АҚШ ўртасидаги иқтисодий алоқаларга тааллуқли масалалар муҳокама қилинди.

А. Н. Косигин иккала мамлакат ўртасида ўзаро манфаатли асосда узоқ муддатли ва кенг кўламли иқтисодий ҳамкорликни ривожлантиришга Совет томони ижобий муносабатда бўлаётганлигини таъкидлади, Д. Рокфеллер эса, ўзи раҳбарлик қилаётган банк турли соҳалардаги иқтисодий ҳамкорликни йўлга қўйишга кўмаклашишдан манфаатдор эканлигини, бу нарса, жумладан, Кама автозаводи учун Америка асбоб-ускуналарини етказиб беришни пул билан таъминлашда қатнашишга қарор қилганлигида ўз ифодасини топганлигини айтди.

Суҳбатда СССР Давлат банки правлениесининг раиси М. Н. Свешников ҳозир бўлди.

КАТТА ИСТИҚБОЛЛАР ОЧИЛМОҚДА

БОНН. 21 май. (ТАСС махсус мухбирлари). КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси Л. И. Брежневнинг визити ҳамон ГФР газеталари саҳифалари, радио ва телевидение программаларининг марказий мавзуи бўлиб турибди. «Зюддойче Цайтунг» газетасининг ёзишича, ГФР журналистлари ушбу визитни тарихий бир воқеа деб таърифламоқдалар. Газета шундай деб мутлақо тўғри таъкидлайди.

Иқтисодий, саноат ва техникавий ҳамкорликни ривожлантириш тўғрисидаги битимларни, маданий ҳамкорлик тўғрисидаги битимларни ҳамда 1971 йилнинг 11 ноябрида тузилган ҳаво алоқаси тўғрисидаги битимга қўшимча протоколни имзолаш маросимлари тўппа-тўғри ГФР ташқи ишлар министрлигининг биносидан «Евровидение» системаси орқали кўрсатилди. телевидение шарҳчилари шу битимларнинг мазмунини муфассал гапириб беришди.

Телевидение СССР билан ГФР ўртасидаги иқтисодий, саноат ва савдо-сотиқ ҳамкорлигига махсус шарҳ бағишлади. Шарҳда таъкидланадики, Совет Иттифоқи ГФР иқтисодий доираларида ўзини «Ажойиб партнер» сифатида кўрсатди. Ҳозир ГФР, дейилади шу шарҳда, Совет Иттифоқининг Ғарбий Европа мамлакатлари билан олиб бораётган савдо-сотиқ муносабатларида биринчи ўринни эгаллаб турибди.

«Экспресс» газетаси ГФРнинг савдо-саноат доиралари иқтисодий, саноат ва техникавий ҳамкорликни ривожлантириш тўғрисида тузилган битимни табриклайдилар, деб хабар беради.

Бундай фикрлар яккаю-ягона эмас. Совет Иттифоқи билан иқтисодий алоқаларни кенгайтиришга қизиқиш ғоят катта. Масалан, Кельн савдо — саноат доираларининг «Кельнер воxеншпигель» ҳафталик газетасининг бош редактори В. Рем СССР билан ГФР ўртасида савдо—иқтисодий алоқаларни кенгайтириш учун катта имкониятлар борлигини айтиб, Совет Иттифоқи билан савдо—сотиқ қилишнинг «саноатимиз корхоналарида иш билан тўла банд бўлиш учун катта аҳамияти» бор, деб ёзади.

«Вельт Эм Зонтаг» газетаси 10 йиллик муҳлат билан битим имзоланиши «Германия Федератив Республикаси билан Совет Иттифоқи ўртасида иқтисодий, техникавий ва саноат соҳасида кенг кўламда ҳамкорлик қилиш учун» замин ҳозирлайди, деб таъкидлайди. «Бонн билан Москва янада қалин ҳамкорлик қилишни расман мустаҳкамламоқдалар» деб таъкидлайди «Абендпост» газетаси.

Маданий ҳамкорлик тўғрисидаги битимга ҳам катта эътибор берилмоқда. Бу битим ҳар икки томоннинг фойдасини кўзлаб ва ўзаро манфаат асосида маданият, илм-фан ва маориф соҳаларида катта алоқалар бошлашни кўзда тутади.

Телевидение шарҳчилари мана шу битимнинг аҳамиятини баҳолаб, жумладан, шуни маъқуллашяптики, битим икки мамлакат бир-бирларига студентлар, муаллимлар, сайёҳлар юборишларини, педагогик ҳамда методик адабиёт ва ҳокозоларни айрибошлашини анча кенгайтиришга ёрдам беради.

Матбуот КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси Л. И. Брежневнинг ГФР президенти Густав В. Хайнеман ҳузурида бўлганлиги тўғрисида хабар бериб, Л. И. Брежнев СССР Олий Совети Президиуми номидан Густав В. Хайнеманни Совет Иттифоқига боришга расман таклиф қилганлигини муҳим янгилик, деб бўрттириб кўрсатади.

Битимлар имзолангач ўтказилган матбуот конференциясида Совет вакили Л. М. Замятиннинг берган ахбороти хусусида ҳам кўп фикрлар айтилди. Совет вакили КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневнинг топшириғига биноан, жумладан, бундай деди: «Москва шартномаси СССР билан ГФР ўртасидаги муносабатларни ривожлантириш учун қулай замин яратганлигини ҳар икки томон неча бор таъкидлади. Улар шу шартнома муносабатларини конкрет мазмун билан тўлдиришга ҳаракат қилаётганликларини неча бор айтиб ўтишди.

Учта ҳужжат имзоланиши билан мана шу соҳада яна бир амалий қадам қўйилди. Биз қўйилган шу қадамни табриклаймиз».

19 май кечаси бўлиб ўтган навбатдаги матбуот конференциясида ГФР ҳукумати ҳузуридаги матбуот ва информация идораси раҳбарининг ўринбосари А. Грюневальд КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев билан ГФР савдо—саноат доиралари ўртасида бўлиб ўтган учрашувдан журналистларни муфассал хабардор қилди. ГФР вакили шу учрашувда Л. И. Брежнев сўзлаган нутқ мазмунини баён қилиб, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари СССР билан ГФР ўртасида узоқ муддатли иқтисодий ҳамкорлик зарурлиги тўғрисида, иқтисодий ва сиёсий муносабатларнинг қалин алоқалари, шунингдек иккала мамлакат ўртасидаги ўзаро манфаатли иқтисодий ҳамкорлик қилиш тўғрисида олға сурган фикрларига алоҳида эътиборни жалб қилди.

Берилган кўпдан-кўп саволлар ва матбуот конференциясидаги бутун вазият Л. И. Брежнев олға сурган узоқ муҳлатли катта истиқболлар журналистларга катта таассурот қолдирганлигидан далолат беради.

Якшанбалик газеталар Боннда «Совет Иттифоқи билан дўст тутинайлик, Европада хавф-хатар йўқолсин, мамлакатимиз мустаҳкам тинчликка эришсин» деган шиор остида бўлиб ўтган катта намойиш тўғрисидаги материалларга кўп ўрин берган. Бу намойиш ва митингларда 50 минг киши қатнашди. ГФР пойтахтида бундай таъсирли намойишлар ҳали ҳеч қачон бўлмаганди.

Матбуот, радио ва телевидение Л. И. Брежневнинг ГФРга қилган визити хусусида жаҳон матбуотида кўп фикрлар айтилаётганлиги тўғрисида ҳам хабардор қилмоқда. Ғарбий Германия телевидениесининг Вашингтондаги мухбири АҚШда ушбу визитга нақадар катта аҳамият берилаётганлигини хабар қилади.

Шундай бўлиши ҳам керак. Л. И. Брежневнинг визити ва унинг Боннда олиб борган музокараларининг катта сиёсий аҳамияти Совет Иттифоқи билан ГФР ўртасидаги икки томонлама муносабатлар билан чекланиб қолмайди. Ҳозироқ бемалол айтиш мумкинки, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг Рейнга қилган сафари кескинликни юмшатиш ва хавфсизликни таъминлашга катта ижобий ҳисса қўшади. Шунинг учун ҳам ушбу визитнинг муваффақияти Европа қитъасида, шунингдек бутун дунёда барча давлатларининг манфаатларига мос бўлиб тушади.

Н. КОЛЕСОВ,
Ю. БОРИСОВ,
А. УРБАН.

ЯХШИ ҚЎШНИЧИЛИК ВА ҲАМЖИҲАТЛИК

ҚОБИЛ, 21 май (ТАСС). Афғонистон подшоси Муҳаммад Зоҳир шоҳ СССР Олий Совети Президиумининг раиси Н. В. Подгорний шарафига дилкушо саройида зиёфат берди.

Зиёфатда Совет томонидан Н. В. Подгорнийнинг ҳамроҳлари, СССРнинг Афғонистондаги элчихонаси ходимлари қатнашдилар.

Афғонистон томонидан зиёфатда валиаҳд шаҳзодалар Аҳмадшоҳ ва Шоҳмаҳмуд, маршал Шоҳ Вали, Бош министр ва ташқи ишлар министри Мусо Шафиқ, подшо саройининг министри Али Муҳаммад, парламент палаталарининг раислари Муҳаммад Умар Вардак ва Абдул Ҳоди Дави, министрлар ва бошқа расмий кишилар ҳозир бўлдилар.

Зиёфатда Муҳаммад Зоҳир шоҳ ва СССР Олий Совети президиумининг раиси Н. В. Подгорний нутқ сўзладилар.

МУҲАММАД ЗОҲИР ШОҲ нутқи

Жаноб олийлари!

Дўст ва бизга қўшни давлат олий вакили — сизнинг мамлакатимизга келганлигингиз муносабати билан шахсан ўз номимдан ва афғон халқи номидан мана шу қабул маросимида сизни табриклашга рухсат бергайсиз.

Мамлакатимизнинг халқи ва ҳукумати сизнинг пойтахтимизга ҳамда ватанимизга келганингиздан ғоят хурсанддир.

Бу чуқур ҳис-туйғулар халқларимиз ўртасида мавжуд улкан дўстлик ва яхши ҳамкорликка асосланган.

Ўзаро муносабатларимизда ярим асрдан бери мавжуд самимият ижтимоий-сиёсий системалари турлича бўлган халқлар ўртасида дўст ва тинч-тотув яшашнинг ёрқин намунасидир.

Мен сизни яна бир марта ишонтириб айтмоқчиманки, Афғонистон халқи Совет Иттифоқининг мамлакатимизга нисбатан дўстлигини ва бераётган беғараз техникавий — иқтисодий ёрдамини юксак қадрлайди.

Совет Иттифоқи самарали сиёсат ўтказар экан, давлатлар ўртасида яхши қўшничилик принципларига амал қилмоқда ва у дўст ҳамда ривожланаётган мамлакатларнинг тараққиёти учун бебаҳо ҳисса қўшаётганлигини назарий жиҳатдангина эмас, балки амалда ҳам исбот этмоқда.

Совет Иттифоқи халқларининг шу йўлда кун сайин эришаётган муваффақиятлари Афғонистонни қувонтиради ва қувонтираверади.

Бундан аввалги визитларим сингари сизнинг ажойиб мамлакатингизга қилган охирги сафаримдан олган таассуротлар мен билан маликага ҳамиша азиз ва қадрлидир.

Совет халқининг бизни самимий кутиб олганлигини ҳеч қачон унутмаймиз.

Бундан илгариги сафарим чоғида сиз, Брежнев жаноблари билан ва Косигин жаноблари билан бўлган фойдали фикрлашувларимиз, шунингдек, бугун сиз билан ўтказилган самарали фикрлашувлар халқаро масалаларни ҳал қилишда ҳамжиҳатлигимизни ва қарашларимизнинг бир-бирига яқинлигини кўрсатувчи ёрқин мисолдир.

Давлатларимиз ўртасида ҳамжиҳатлик ва яқинлик, халқаро ҳаётнинг бир қанча муҳим принципларига нисбатан қарашларимизнинг бирлиги туфайли мавжудлиги ва шунга асосланаётганлиги мен учун қувончли бир ҳолдир.

Ҳамиша ижобий ва актив бетарафлик сиёсатини олиб бораётган Афғонистон халқаро масалаларда қўшилмаслик сиёсатига катта аҳамият беради.

Мана шунинг учун ҳам Афғонистон қўшилмаган мамлакатлар давлат ва ҳукумат бошлиқларининг шу йил кузда Жазоирда бўладиган конференциясини зўр қизиқиш билан кутиб олади.

Жаҳондаги давлатлар ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик, бунинг устига юқорида айтиб ўтилган сиёсат ва тенг ҳуқуқлилик ҳамда бир-бирларининг ишларига аралашмаслик принципларига риоя қилиш — Афғонистон ташқи сиёсатининг доимий негизидир.

Бизга дўст қўшни давлат В. И. Ленин томонидан тузилган биринчи кунидан бошлаб мамлакатларимиз ўртасида, мана шу районда, тинчликни мустаҳкамлаш учун бу сиёсатнинг ижобий ролига катта аҳамият бераётганлигидан мамнунмиз.

БМТ уставига ҳаммамизнинг содиқлигимиз ва халқлар ҳамда мамлакатларга ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқини бериш ҳамда мустамлакачилик ва ирқий камситишнинг барча сарқитлари ва формаларини бартараф этиш йўлида бу ташкилотнинг сарфлаётган куч ва ғайратини қўллаб-қувватлаётганлигимиз — бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш ва уни доимо сақлаб қолиш йўлидаги яна бир ижобий омилдир.

Пуштунистонда яшаётган биродорларимизга ҳуқуқ берилиши йўлидаги талабларимиз мана шу принципларга садоқатимизга ва ўз ўртамиздаги тарихий, этник ва маданий алоқаларга асослангандир. Афғонистон халқи Пуштунистон халқининг ўз тақдирини ўзи белгилаш йўлида олиб борадиган курашини барча тинч воситалар билан қўллаб-қувватлайди.

Исроил агрессияси муносабати билан вужудга келган Яқин Шарқ проблемаси Фаластиндаги араб биродарларимизга барча ҳуқуқлар бериш ва Исроил босиб олган территорияни Мисрга, Сурияга, Иорданияга қайтариб бериш асосида адолатли ҳал этилиши керак. Исроил ўз агрессияси натижаларидан фойдаланишни истайди.

Мавжуд омилларни тан олиш ва покистонлик сиёсий маҳбусларни озод этиш — Покистон, Ҳиндистон ва Бангладеш ярим қитъаси районида муносабатларни сиёсий жиҳатдан барқарор қилишнинг икки зарур шартидир.

Европа қитъасида самарали ва доимий тинчликни таъминлаш мақсадида Европада янада кўпроқ ҳамжиҳатликни таъминлаш йўлида Совет Иттифоқи раҳбарларининг доимо куч-ғайрат сарфлаб келаётганлиги бизга дўст ва қўшни мамлакат бўлган Совет Иттифоқининг тинчликсевар сиёсатига нисбатан жаҳондаги кўпгина давлатларнинг диққат-эътиборини ўзига жалб этди.

Совет Иттифоқининг бу йўлда эришган муваффақиятлари, шу жумладан Вьетнамда ва Ҳинди-Хитой мамлакатларида тинчлик йўлида эришилган натижалар, халқаро проблемаларни тинч воситалар билан ҳал этиш принципларига нисбатан бизда ишонч туғдиради ва бу ишончни янада кучайтиради, ниҳоят келажакда вазиятнинг тинч барқарор бўлишига ва хавфсизликка имкон беради.

Бизнинг таклифимизни қабул қилиб, Афғонистонга келганлигингиз учун ва шу дўстона қабул маросимида қатнашаётганлигингиз учун сизга миннатдорчилик изҳор этиб, сизнинг ва сиз билан ҳамроҳ бўлиб келган кишиларнинг мамлакатимизда бўладиган кунларни мароқли ўтказишларини истайман.

Афғонистон подшоси ўз нутқининг охирида Н. В. Подгорний, Л. И. Брежнев, А. Н. Косигиннинг ва бошқа совет раҳбарларининг сиҳат-саломатлиги ҳамда бахт-саодати учун, совет ва афғон халқлари ўртасида дўстлик ва ҳамкорликнинг янада мустаҳкамланиши учун, бутун дунёда тинчлик учун қадаҳ кўтаради.

Н. В. ПОДГОРНИЙ нутқи

Ҳазрат олийлари!

Ҳурматли жаноблар!

Ўртоқлар!

Ҳазрат олийлари, шоднёна ва меҳмондўстлик билан кутиб олганлигингиз учун, бизнинг Ватанимиз — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ҳақида, Совет халқи тўғрисида айтган эзгу сўзларингиз учун чин кўнгилдан ташаккур изҳор қилишга ижозат бергайсиз.

Бу — бизнинг Афғонистонга иккинчи сафаримиз. Биз мамлакатингизга илгари қилган сафаримиздан жуда ёқимли таассурот олган эдик. Совет ва афғон раҳбарларининг бизда, Москвада бўлгани каби бу ерда, Қобилда ўтказиладиган учрашувлари ва суҳбатлари ҳам икки томонлама алоқаларга тааллуқли кўп масалаларни ва халқаро проблемаларни ишчанлик ва тамомила ҳамжиҳатлик руҳида муҳокама қилиш имконини беради. Ҳозирги музокаралар ҳам Совет-Афғонистон муносабатларини янада мустаҳкамлаш ишига яхши хизмат қилади, деб умид қиламиз.

Улуғ Ленин ва мустақиллик учун кураш давридаги афғон арбоблари мамлакатларимиз ўртасидаги дўстлик асосларини қуриб беришган эди. Бу дўстлик халқларимизнинг катта ютуғидир. Биз ҳозирги кунда ҳам ҳуқуқий тенглик, бир-бирини ҳурмат қилиш ва бир-бирининг ички ишларига аралашмаслик принципларига асосланган Совет-Афғон ҳамкорлигининг даражаси ва характеридан мамнун эканлигимизни тўла асос билан изҳор қила оламиз. Бу ҳамкорлик сиёсий, савдо-иқтисодий, илмий-техника, маданият соҳаларида ва бошқа соҳаларда муваффақиятли суратда амалга оширилмоқда. СССР билан Афғонистон муносабатлари турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаши учун намунадир.

Совет Иттифоқи ва Афғонистон халқларининг тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлашдан, империалистик агрессия ва зулм сиёсатига қарши курашдан муштарак манфаатдорлиги, ҳар икки томон кескин халқаро проблемаларни ҳаққоний тарзда ҳал этишга интилаётганлиги мамлакатларимизнинг ташқи сиёсий ишларда ҳамкорлик қилиши учун қулай заминларни вужудга келтиради.

Кейинги вақтларда халқаро вазиятда, шубҳасиз, сезиларли ижобий силжишлар содир бўлмоқда. Жаҳонда сиёсий кескинликни юмшатиш тенденцияси ўзига дадил йўл очиб бормоқда. «Совуқ уруш»дан кескинликни юмшатиш сари бурилиш ясалмоқда. Тинч-тотув яшаш принциплари турли социал тузумга мансуб давлатлар ўртасидаги муносабатлар нормаси сифатида тобора кенг эътироф қилинмоқда.

Ҳозирги халқаро муносабатларни соғломлаштириш жараёнига зўр ғайрат билан ёрдам бериш, жаҳонда содир бўлаётган ижобий силжишларни мустаҳкамлаш ва ривожлантириш — барча халқлар учун, барча тинчликсевар давлатлар учун ғоят муҳим вазифадир.

Совет Иттифоқи КПСС XXIV съездида қабул қилинган тинчлик программасини бажарабориб, тинчлик ва халқлар дўстлиги ғоялари барча қитъаларда тантана қилмоғи учун актив ва собитқадамлик билан иш кўрмоқда. КПСС Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган Пленуми халқаро вазиятда рўй берган ўзгаришлар доимий тус олишига эришиш зарур эканлигини таъкидлади.

Совет ҳукуматининг кейинги вақтларда ташқи сиёсат соҳасида қилган ишлари мамлакатимизнинг тинчлик ва халқаро ҳамкорликни мустаҳкамлаш соҳасидаги ҳаракати тобора кучайиб бораётганлигини яққол исбот этади. Совет раҳбарларининг бу йил бир қанча чет мамлакатларга қилган сафарлари, чет давлатларнинг раҳбар арбоблари билан учрашувлари ва суҳбатлари анашу олийжаноб мақсадларга хизмат қилади. Шу кунларда КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Германия Федератив Республикасига қилган визити, унинг Америка Қўшма Штатларига қиладиган сафари худди ана шу мақсадларга хизмат қилади. Бизнинг дўст Афғонистонга сафаримиз ҳам шу мақсадни кўзда тутади. СССРнинг ташқи сиёсат соҳасидаги ташаббуси жаҳоннинг ҳамма қисмларида хавфсизликни мустаҳкамлашга янада кучли таъсир кўрсатади.

Европада, аслини олганда, давлатлар ўртасидаги муносабатлар тарихида янги боб очилмоқда. Умумевропа хавфсизлиги системасини вужудга келтириш тўғрисидаги ғоя амалга ошмоқда. Шу мақсад сари олға борганда жиддий қийинчиликларни бартараф қилишга, кўпгина чигал тугунларни ечишга, ўтмишнинг кўпгина қолдиқларидан аста-секин ҳалос бўлиш, ишонч ва ҳамжиҳатлик сари қадам-бақадам йўл очиб боришга тўғри келади. Европа давлатларининг вакиллари бутун Европа миқёсида тинчликни таъминлаш ва ҳамкорликни ривожлантиришга доир ҳаётий муҳим масалаларни муҳокама қилиш учун кенгаш ўтказадиган кун яқин қолди.

Шарқда вақт тушунчаси гўё Ғарбдаги вақт тушунчасига ўхшамайди. Осиёда воқеаларнинг ривожи гўё секин боряпти, деган гапларни баъзан эшитиш мумкин. Бундай эмас, албатта. Европада ҳам, Осиёда ҳам, бошқа қитъаларда ҳам тарих соатлари айни бир ҳолни кўрсатиб турибди: ҳарбий низо ўчоқларини тугатиш, давлатларнинг хавфсизлиги ва ҳамкорлигини мустаҳкамлаш, халқларнинг тинч эркин шароитда ва тараққиёт шароитида муносиб ҳаёт кечиришы учун шарт-шароит яратиш пайти келган.

Жаҳон сиёсатининг кун тартибида Осиёдаги вазиятни яхшилашга доир кенг кўламдаги катта проблемалар пайдо бўлмоқда. Осиё қитъасида мустаҳкам хавфсизлик системасини вужудга келтириш етилган вазифа деб айтишга ҳақлимиз. Бу проблемани ҳал этиш — мураккаб иш, албатта. Империалистлар, мустамлакачилар Осиё халқларини бир-биридан ажратиб юбориш, улар орасига нифоқ солиш, улар ўртасида душманчилик ва ишончсизлик уруғларини сочиш учун неча ўн йиллар мобайнида қўлларидан келган ҳамма чораларни кўрдилар. Мустамлакачилик мерослари кўпгина давлатларнинг иқтисодий ва социал қолоқлигидагина кўзга ташланиб қолмаётир, балки шу вақтгача сақланиб келаётган ва чегараларга, территорияларга даҳли бўлган низолар шаклида ва бошқа масалалар шаклида ҳам кўзга ташланмоқда.

Осиё тупроғида империализмнинг айби билан бир неча бор кескин низолар рўй берган эди. Ҳозирги кунда ҳам Яқин Шарқда бутун дунёдаги тинчликни хавф остида қолдираётган энг хатарли уруш ўчоқларидан бири сақланиб қолмоқда. Исроилнинг ҳукмрон доиралари ташқи империалистик кучларнинг қўллаб-қувватлаши билан араб давлатлари ва халқларига қарши агрессив ҳаракатларини давом эттирмоқдалар. Бирлашган Миллатлар Ташкилоти хавфсизлик кенгашининг маълум қарорлари бажарилишини талаб этаётган жаҳон жамоатчилиги фикрига дағдаға қилмоқдалар.

Империалистик давлатлар Осиё қитъасида тинчликнинг мустаҳкамланишига тўсқинлик қилиб, «совуқ уруш» авж олиб кетган пайтларда вужудга келтирилган ҳарбий-сиёсий блокларни тиклашга, Осиёдаги баъзи давлатларни қуролланиш пойгасига жалб этишга интилмоқдалар. Муайян авантюристик доиралар ҳам империалистлар билан оғиз — бурун ўпишиб ҳаракат қилмоқдалар. Улар ўзларининг гегемонлик ниятларини кўзда тутиб, Осиёда ҳукмрон бўлишни даъво қилмоқдалар, давлатлар ўртасидаги муносабатларни кескинлаштиришга уринмоқдалар, халқаро вазиятнинг нормаллаштирилишига ҳалақит бермоқдалар.

Вазият ҳар қанча мураккаб бўлганида ҳам, Осиёда хавфсизлик системасини вужудга келтириш вазифаси амалга ошириладиган реал вазифадир. Вьетнам халқининг ғалабаси туфайли бу вазифани ҳал этиш учун янги имкониятлар пайдо бўлмоқда. Вьетнам халқининг ғалабаси барча тинчликсевар кучларнинг ҳам ғалабасидир. Бу ғалаба натижасида империалистларнинг Вьетнамдаги агрессияси тўхтатилди. Ҳинди-Хитойда ҳануз уруш ҳаракатлари олиб борилаётган ва вазият мураккаблигича қолаётганлигига қарамай, бу мамлакатларда мавжуд бўлган проблемалар ана шу райондаги халқларнинг манфаатлари йўлида, бутун дунёда тинчлик манфаатлари йўлида ҳал этилиши мумкин. Жанубий Осиё ярим қитъасидаги кескинлик анча пасайди. Бу ерда бир қанча муҳим масалалар ҳали ҳал этилмаган бўлса ҳам, бизнинг фикримизча, аҳвол аста-секин нормаллашиб бормоқда.

Бу фактлар ва бошқа фактлар шу нарсани жуда яхши исбот қиладики, Осиёда хавфсизлик ва ҳамкорлик системасини вужудга келтиришдан иборат юксак мақсадларни ўз олдимизга қўяр эканмиз, ҳар қандай қийинчилик ва ҳар қандай ғовларга қарамай, бу мақсадларни амалга ошириш мумкин. Бунинг учун қитъадаги барча давлатларнинг биргалашиб ҳаракат қилиши зарур, ўз халқларининг тақдири учун жавобгар бўлган Осиё мамлакатлари раҳбарларининг сабот-матонати, масалага кенг кўламда ёндошуви, узоқни кўриб ҳаракат қилиши талаб этилади.

Совет Иттифоқи ўз дўстлари ва иттифоқчилари билан биргаликда Осиё қитъасида тинчлик ўрнатиш учун изчил ҳаракат қилмоқда. Коллектив хавфсизлик системасининг асосий қоидалари, бизнинг фикримизча, давлатлар ўртасидаги муносабатларда куч ишлатишдан воз кечишни, суверенитетни, чегараларнинг даҳлсизлигини ҳурмат қилишни, ички ишларга аралашмасликни, тенг ҳуқуқли ва ўзаро фойдали иқтисодий ҳамкорликни ва бошқа хилдаги ҳамкорликни кўзда тутиши керак. Бундай система Бирлашган Миллатлар Ташкилоти уставининг талабларига тамомила мувофиқ бўлиб, бошқа бирон давлатга қарши қаратилмаган бўлур эди.

Осиёдаги бир қанча мамлакатлар коллектив хавфсизлик ғоясига ижобий муносабатда бўлаётганлигини изҳор қилдилар. Совет Иттифоқи бу ғояни амалга оширишда бошқа давлатлар билан ҳамкорлик қилишга астойдил тайёрдир. Биз бундай системанинг вужудга келтирилиши Осиёдаги барча халқларнинг манфаатларига, халқаро тинчликни мустаҳкамлаш манфаатларига мос бўлиб тушади, деган фикрга асосланамиз.

Биз Афғонистоннинг ташқи сиёсий йўлини, унинг ҳарбий-сиёсий блокларга ва гуруҳларга қўшилмаслик сиёсатини, бошқа давлатлар билан дўстлик сиёсатини ғоят қадрлаймиз. Афғонистон ўзининг тинчликсеварлик сиёсати билан халқаро кескинликни юмшатиш ва тинчликни мустаҳкамлаш ишига ёрдам бермоқда.

Афғон халқи бир неча кундан кейин шонли юбилейи — ўз мустақиллигининг 55 йиллигини, чет эл босқинчилари устидан қозонилган ғалаба йиллигини нишонлайди. Ҳазрат олийлари, сизни ва бутун афғон халқини ана шу шонли сана билан табриклаймиз ва ёш қўшнимиз — дўст Афғонистонни осойишта бўлиб, тараққий этишини тилаймиз.

Н. В. Подгорний подшоҳ Муҳаммад Зоҳир шоҳ соғлиги учун, Совет Иттифоқи ва Афғонистон халқларининг дўстлиги ва ҳамкорлиги учун, Осиёда ҳамда бутун дунёда тинчлик ва хавфсизлик учун қадаҳ кўтаришни таклиф этди.

* * *

Муҳаммад Зоҳир шоҳ ва Н. В. Подгорнийнинг нутқлари зўр эътибор билан тингланди ва қарсаклар билан кутиб олинди.

АФҒОНИСТОН БОШ МИНИСТРИ Н. В. ПОДГОРНИЙ ҲУЗУРИДА БЎЛДИ

КОБУЛ, 21 май. (ТАСС). СССР Олий Совети Президиумининг раиси Н. В. Подгорний бугун ўз қароргоҳи — Чиҳилстун саройида Афғонистон Бош министри ва ташқи ишлар министри Муҳаммад Мусо Шафиқни қабул қилди.

ГУЛЧАМБАР ҚЎЙИЛДИ

КОБУЛ, 21 май. (ТАСС). СССР Олий Совети Президиумининг раиси Н. В. Подгорний ва унга ҳамроҳ бўлиб келган кишилар Афғонистоннинг атоқли давлат ва ҳарбий арбоби Муҳаммад Нодиршоҳ мақбарасини зиёрат қилиб, гулчамбар қўйдилар.

ЖИПСЛИК ВА ЯКДИЛЛИК

Шаҳар ва район партия ташкилотлари активи йиғилишларида КПСС Марказий Комитети апрель Пленуми якунлари муҳокама қилинмоқда

Кеча Ангрен, Янгиобод ва Оҳангаронда бўлиб ўтган шаҳар ва район партия ташкилотлари активи йиғилишларида «КПСС XXIV съезди қарорларини амалга оширишда КПСС Марказий Комитетининг халқаро фаолияти тўғрисида»ги масалани кўриб чиққан КПСС Марказий Комитети апрель Пленуми якунлари муҳокама қилинди.

Йиғилишда сўзга чиққан нотиқлар шуни таъкидладиларки, коммунистлар ва барча меҳнаткашлар партиямизнинг ташқи сиёсатини, КПСС Марказий Комитетининг партия XXIV съезди ишлаб чиққан Тинчлик программасини ҳаётга тўла татбиқ этиш юзасидан олиб бораётган актив ва изчил фаолиятини қизғин маъқулламоқдалар. Йиғилиш қатнашчиларининг диққат-эътибори омма орасида олиб борилаётган ташкилий, сиёсий ва тарбиявий ишлар савиясини янада яхшилашга, социалистик мусобақа кўламини кенгайтириб, беш йилликнинг ҳал қилувчи йилида зиммага олинган вазифаларни муваффақиятли бажаришга қаратилди. Улар тинчликни мустаҳкамлаш ва халқаро хавфсизликни таъминлаш йўлида тинмай ғамхўрлик қилаётган КПСС Марказий Комитетига, унинг Сиёсий бюросига ва шахсан Марказий Комитет Бош секретари Л. И. Брежневга ўз чексиз миннатдорчиликларини билдирдилар.

Актив йиғилишларида Ангренда Тошкент область партия комитетининг иккинчи секретари В. В. Окунский, Янгиободда область партия комитети бюро аъзоси, область ижроия комитети раисининг биринчи ўринбосари С. Т. Тошқулов, Оҳангаронда Тошкент область партия комитети секретари М. К. Камолов ўртоқлар нутқ сўзладилар.

Актив йиғилишларида қабул қилинган резолюцияларда КПСС Марказий Комитети апрель Пленуми қарорлари тўла маъқулланади.

Йиғилиш қатнашчилари ўртоқ Л. И. Брежневга «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Ленин мукофоти билан тақдирланганлиги муносабати билан кўтаринки руҳда табрикнома йўлладилар.

ПОЛЬШАГА ҚИЛИНГАН ДЎСТОНА ВИЗИТ ҲАҚИДА ФИЛЬМ

КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг яқинда Польша Халқ Республикасига қилган дўстона визити совет халқи билан Польша халқининг дўстлиги ва ҳамкорлиги тарихида ёрқин бир саҳифа бўлиб етилди. «Леонид Ильич Брежневнинг Польшага дўстона визити» деб аталган махсус кинофильм мана шу шонли воқеага бағишланган. Фильм пойтахт экранларида кўрсатилмоқда.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг ПБИП Марказий Комитети Биринчи секретари Э. Герекка Ленин ордени топшириш тантанали маросими фильмда акс эттирилган.

Махсус кинофильм ҳужжатли фильмлар марказий студиясида яратилди.

(ТАСС).

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

ХАЛҚАРО НАЗАРИЙ КОНФЕРЕНЦИЯ

ВАРШАВА, 21 май. (ТАСС). Бугун Варшавада «Ҳозирги социалистик жамиятда ишчилар синфи ва унинг партияси» деган мавзуда халқаро назарий конференция иш бошлади.

Уч кун давом этадиган конференцияни Польша Бирлашган ишчи партияси делегациясининг бошлиғи, Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Ф. Шляхчиц очди.

Конференция ишида Болгария, Чехословакия, Монголия, ГДР, Польша, Румыния, Венгрия ва СССР партия делегациялари қатнашмоқда. Конференцияда «Проблеми мира и социализма» журнали редакцион коллегиясининг аъзолари ҳам иштирок этмоқдалар. Шу журнал редакцияси «Нове дроги» журнали редакцияси ва Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитети ҳузуридаги ижтимоий фанлар олий мактаби билан бирга мазкур конференциянинг ташкилотчиларидир.

Анжумандаги КПСС делегациясига КПСС Марказий Комитетининг секретари К. Ф. Катушев бошчилик қилмоқда.

ЕР ИСЛОҲОТИ АМАЛДА

ДАККА, 21 май. (ТАСС МУХБИРИ). Бангладеш ерсиз деҳқонларидан дастлабки 80 оила Ноакхали округида ерли бўлиш бахтига муяссар бўлди. Ерни хатлаб бериш тантанали маросими Бангладеш ҳукумати эълон қилган ер ислоҳоти амалга оширила бошлаганлигини билдиради.

Ҳукумат ер тақсимланаётганда кооперативларга бирлашишга аҳд қилган оилаларни афзал биляпти, — уларга 2,5 акрдан дала ажратиб беріляпти, якка хўжаликларга 1,5 акрдан беріляпти. Бу ерлар катта-катта заминдорлардан мусодара этилган ортиқча ерлардир.

Ер олган ҳамма 80 оила биргалашиб деҳқончилик қилувчи тўртта кооперативга бирлашишга аҳд қилди.

Ер ва ер ислоҳоти масалалари министри Абдурраб Серниабад ер ҳужжатларини топшириш маросимида сўзлаб, ҳукумат шу кооперативларга ўзини тутиб олишда ёрдам беради, деди.

ЎЗАРО МАНФААТЛИ САВДО-СОТИҚНИ КЕНГАЙТИРИШ УЧУН

НЬЮ-ЙОРК, 21 май. (ТАСС). «Оксидентл петролеум корпорейшн» компаниясининг президенти А. Хаммер «Нью-Йорк таймс» газетасининг мухбири билан қилган суҳбатда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев билан яқинда Москвада учрашиб, суҳбат ўтказганлигини юксак баҳолади. Совет раҳбарининг «инсонпарварлиги, самимияти ва тушуниши» менда катта таассурот қолдирди, деди у.

Хаммер СССР билан АҚШ ўртасидаги савдо-сотиқ муносабатлари ҳар томонлама ривожланишини ёқлаб гапирди ҳамда савдо-иқтисодий алоқаларни кенгайтириш мақсадларида совет ташқи савдо ташкилотлари билан яна музокаралар ўтказиш учун Совет Иттифоқига янги сафар қилиш ниятим бор, деди.

Американинг таниқли саноатчиси Совет-Америка савдо-сотиғини бутун чоралар билан кўпайтириш йўлидаги ғовларга барҳам бериш заруратини таъкидлади, жумладан, Совет Иттифоқига савдо-сотиқда энг катта қулай шароит режими берилишини ёқлаб гапирди. У Совет Иттифоқи ўзи тузган савдо-сотиқ шартномалари шароитларини бажармаган бирон ҳол бўлган эмас, деди.

КАМБОДЖАДАГИ АҲВОЛ

ПАРИЖ, 21 май. (ТАСС). Жала қуйиб турищига қарамай Камбоджанинг кўпгина районларида ватанпарвар кучлар билан Пномпень қўшинлари ўртасидаги шиддатли жанглар давом этмоқда.

Пномпеннинг қуршов ичида қолган гарнизонига ёрдам бериш учун Неаклонг шаҳридан Меконг дарёси орқали кеча кечқурун қўшин тушган кемалар юборилган эди. Ватанпарварлар бу кемаларни тўплардан қаттиқ ўққа тутдилар. Душман томонидан бир неча ўн киши ўлди ва яраланди. Десант кемаларидан иккитаси қаттиқ шикастланди, қолганлари орқага қайтиб кетди.

Пномпенни мамлакатнинг денгиз соҳилидаги районлар билан туташтирувчи 4-йўлда, шунингдек, Кампонгспа шаҳри атрофларида шиддатли жанглар бўлиб турибди.

Камбоджа пойтахтидан 40 километр жанубдаги Трамкхнар шаҳри бўсағасидаги жанглар бир ойдан кўп вақтдан бери тинмаётир. Бу ерда Пномпень армиясининг қуршовда қолган гарнизонига Америка ҳарбий ҳаво кучлари мунтазам равишда ёрдам бериб турибди.

Чет эл информация агентликларининг хабарларига қараганда, Америка самолётлари Камбоджанинг озод этилган районларини тобора кенг миқёсда бомбардимон қилмоқда. Кейинги уч ой мобайнида Америка авиацияси Камбоджага қарийб 100.000 тонна бомба ташлади. Гуам оролидаги ва Таиланддаги Америка ҳарбий ҳаво базаларидан кунига 250 та самолёт учирилмоқда. Маҳаллий КХМЕР аҳолисидан кўп киши қурбон бўлди.

ХАНОЙ, 21 май. (ТАСС). КХМЕР ахборот агентлигининг хабар қилишича, Тонлебет шаҳри атрофидаги жанговар операцияларга қатнашган Камбоджа озодлик кучлари 16 ва 17 май кунлари душманнинг 400 га яқин солдат ва офицерини сафдан чиқардилар.

СОВЕТ Иттифоқи қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштиришда қўшни Афғонистонга яқиндан ёрдам бермоқда. Совет мутахассислари билан афғон ишчиларининг ҳамдўстлиги, ҳамкорлиги туфайли кўпгина районлар ўз қиёфасини ўзгартди. Суратда: Сардада қуриб битказилган магистраль канал.

З. Пенсон фотоси, ТАСС фотохроникаси.

ЖВР МУВАҚҚАТ РЕВОЛЮЦИОН ҲУКУМАТИ ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИНИНГ БАЁНОТИ

ХАНОЙ, 21 май. (ТАСС). Жанубий Вьетнам Республикаси Муваққат революцион ҳукуматининг ташқи ишлар министрлиги баёнот эълон қилди. Шу баёнотда Камбоджанинг озод этилган районларини Америка авиацияси бомбардимон қилишини кучайтираётганлиги қораланди.

Жумладан, баёнотда айтиладики, Камбоджа халқининг ва жаҳон жамоатчилигининг ғазаб билан норозилик билдираётганлигига қарамай АҚШ кейинги уч ой ичида Камбоджа территориясини тўхтовсиз бомбардимон қилиб турибди.

ЖВР Муваққат революцион ҳукуматининг ташқи ишлар министрлиги Камбоджа территорияси бомбардимон қилинаётганлигини, шунингдек Камбоджа халқига қарши бошқа ҳарбий ҳаракатлар қилинаётганлигини кўрсатувчи кўпгина фактларни баён этган.

Жанубий Вьетнам Республикасининг Муваққат революцион ҳукумати, дейилади баёнотнинг охирида, АҚШнинг ана шу ҳаракатларини кескин қоралайди ва бомбардимон қилишларни ҳамда Камбоджа ишларига ҳар қандай ҳарбий аралашувни дарҳол тўхтатишни талаб қилади.

ПАРИЖДА МУЗОКАРАЛАР

ПАРИЖ, 21. Бугун Парижда бу ерга визит билан келган Англия Бош министри Э. Хит билан президент Ж. Помпиду ўртасида музокаралар бошланди.

Пешаворда довул

КАРАЧИ, 21. Покистоннинг шимоли-ғарбидаги чегара вилояти маркази Пешаворда юз берган довул вақтида 10 киши ўлди ва 45 киши оғир ярадор бўлди. Шамолнинг тезлиги соатига 80 километрга етди. Шаҳарда алоқа узилган, электр энергия таъминоти издан чиққан. Довул анча катта моддий зарар етказди.

ПИЛЛА — ДАВЛАТГА

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПИЛЛА ТОПШИРИШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 22 МАЙГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида).

Биринчи стун — бир кунда топширилгани, иккинчи стун — мавсум бошидан бери.

Калинин	13,4	13,4
Орджоникидзе	6,4	12,8
Оққўрғон	4,5	4,5
Янгийўл	2,8	3,5
Бекобод	1,2	1,4
Бўка	0,5	0,5
Оҳангарон	—	—
Бўстонлиқ	—	—
Юқори Чирчиқ	—	—
Пискент	—	—
Ўрта Чирчиқ	—	—
Чиноз	—	—
Область бўйича	3,3	4,0

Янгийўлда пилла топшириш бошланди

Янгийўл районидаги «Партия XXI съезди» колхозининг азамат деҳқонлари пиллачиликни ривожлантиришга ҳам жиддий эътибор бермоқдалар. Улар бу йил 6,3 тонна ўрнига 7 тонна «кумуш тола» топшириш мажбуриятини олишди. Ҳозир шунга яраша иш кетяпти. Пиллакорлар қурт боқишни намунали ташкил этишлари сабабли дастлабки ҳосил топшириш бошланиб кетди. Санобар Мансурова, Раҳима Исматуллаева каби тажрибали пиллачилар ҳар қути қурт уруғидан 80—100 килограммга етказиб ҳосил топширмоқдалар.

— Биз,— дейди колхоз раиси Эргаш Бегматов,— зиммага олган социалистик мажбуриятни ортиғи билан бажариш учун барча куч ва имкониятларни ишга соламиз.

Райондаги «Коммунизм» колхози аъзолари кунига 1500 килограммдан ошириб пилла топширяптилар. «Ленинизм», Турсунқулов номли, Калинин номли колхозлар, Свердлов номли совхозда ҳам янги ҳосилдан пилла топшириш қизғин тус олди.

Бир неча кун ичида район хўжаликлари давлатга 5 минг килограммга яқин пилла топширдилар. Тайёрлов пунктининг ходимлари янги ҳосилни тезда қабул қилиш учун барча чораларни кўришган.

ЯНГИЙЎЛ районидаги Свердлов номли совхозда ғўзага иккинчи марта ишлов бериш қизғин тус олди. Суратда: механизатор Азим Қосимов. У бир вақтда ғўзага минерал ўғит ҳам солиб, кундалик нормасини ошириб бажармоқда.

И. Глауберзон, В. Сироткин фотоси.

ПАХТАКОР БАХТИ

Ўрта бўйли, қорачадан келган бир йигит пайкал этагига чиқиб, ариқ бўйига ўтирди. Димоғига навбаҳор чечаги—ялпизнинг хушбўй ҳиди урилди. Тўлқинланиб оқаётган сувга тикилди. У қанча-қанча ерларнинг чанқоғини қондириб, экинзор, боғ-роғлар сари равона бўлади.

Инсон-чи? У ҳам ўз умрининг ҳар дақиқасини эъзозлаб, халқ фаровонлиги йўлида меҳнат қилади.

1959 йил. «Ленинобод» колхози правлениеси уни комсомол ёшлар бригадасига бошлиқ қилиб тайинлади. Бригада ерлари янгидан ўзлаштирилган қирадирдан иборат эди. Дастлабки йилнинг ўзида, ҳар гектар ердан 16 ўрнига 25 центнердан хирмон кўтарилди. Ўша-ўша пахтачилик Алининг севган касбига айланди.

Уста пахтакорлар изидан бораётган Али Мамедов 1964 йилдан бошлаб Навоий номли колхозда бригада бошлиғи вазифасида ишлаб келмоқда. Ўтган йили Навоий номли колхоз правлениеси унга ишонч билдириб, қолоқ бригадага бошлиқ қилиб юборди. У ишни аъзолар билан маслаҳатлашиш, уларнинг таклифларини ҳисобга олишдан бошлади.

Али Мамедов ер шароитини ўргана бошлади. Ери бойнинг ўзи бой, деган нақлни қулоғига қуйиб олган Али. Колхоз агрономи ва бригаданинг баъзи тажрибали аъзолари билан биргаликда ерларни синчиклаб ўрганиб чиқди. Заҳкаш карта ўртасидан 700 метр зовур олдирди. Суғориш тармоқлари ўзгартирилди. Чигитни қандай экиш, сувни қайси томондан оқизиш режаларини тузди. Колхоз фермасидан 900 тонна маҳаллий ўғит ташиб, далаларга сепилди. Ҳар гектар майдонга 600 килограммдан суперфосфат гўнгга аралаштирилиб солинди. Сўнгра ер чуқур ҳайдалди. Баҳорда ана шу ерларга 90х20 схемасида чигит экилди. Лекин мурғак ниҳоллар ниш уриб энди қуёш тафтида ривожлана бошлаганда табиий офатга учради. Ғўзани дўл урди.

Табиий офат бригада аъзоларининг иродасини бука олмади. Али колхозчилар руҳини кўтарар, эрта-ю, кеч далада қолиб ишлашга даъват этарди.

— Мўл ҳосилнинг тақдири деҳқон қўлида,— дейди Али Мамедов бир вақтлар бу ерлардан 19—20 центнердан ҳосил олинарди. Сўнгра 24 центнерга кўтарилди. Ўтган йили эса ҳар гектар ердан йиғиб олинган ҳосил 41 центнерга етди. 1 центнер пахта етиштириш учун сарфланган харажат олдинги йилга нисбатан 4 сўм камайди. 30 гектар ердаги канопнинг ҳар гектаридан 150 ўрнига 190 центнердан «кўк олтин» олинди.

Бу ютуқлар ўз-ўзидан қўлга киритилгани йўқ. Бу саратоннинг жазирама иссиғида тиним билмай меҳнат қилган механизатор Абдусоли Халилов, ёзда кечаю-кундуз енг шимариб сув кечган Нуриддин Мусаев, Назар Холбоев сингари сувчиларнинг, Атира Сулаймонова, Ҳалима Эрназарова, Ўрингул Ўтаева сингари колхозчиларнинг ҳалол меҳнатлари самарасидир.

Беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йилида Али Мамедов бошлиқ бригада заршунослари катта режалар билан меҳнат қилмоқдалар. Бригадада мўл ҳосил учун кураш қизитиб юборилган. Ғўзага ишлов бериш ишлари сифатли ўтказилмоқда. Ўват, эски ариқ ва зовур четларини текислаш ҳисобига бригада экин майдонига яна 10 гектар ер қўшилганди. У ерларда ҳам ҳозир экин гуркираб ўсмоқда.

Коллектив бу йил мавжуд 70 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 50 центнердан «оқ олтин» олишга аҳд қилишган. Улар бу борада Икром Холиқов бошлиқ бригада аъзолари билан мусобақалашиб ишламоқдалар.

— 1973 йилда,— дейди бригада механизатори Абдусоли Халилов,— жами ҳосилни машинада териб олишга аҳд қилганмиз.

Меҳнатсевар деҳқон, пахтачиликка ихлос қўйган Али Мамедов ўз бахтини поёнсиз пахтазорлар қучоғидан топди. Юбилей йилида ҳар гектар ердан 41 центнердан «оқ олтин» топширгани учун пахтакор Али Мамедовнинг меҳнатини партия ва ҳукуматимиз муносиб тақдирлади. У Ленин орденли уста деҳқон.

Э. БУРХОНОВ,
С. МУСТАФОЕВ,
Оққўрғон райони.

САНОАТ ВА ЭСТЕТИКА

(ОБЛАСТЬ СЕМИНАР КЕНГАШИДАН)

Яқин-яқин вақтларгача Ангрен ГРЭСида саноат эстетикаси ҳақида гап борганда, айримлар: «Бизга унинг дахли бўлмаса керак. Ишларимиз шусиз ҳам жойида, планни бўлса, бажариб турибмиз» деб гапиришарди.

Энди-чи? Энди аҳвол тамомила ўзгарди. Ҳозир нурчиларнинг ҳаммаси саноат эстетикасисиз чинакам унумдор меҳнат қилиш мумкин эмаслигини яхши тушуниб олишган.

Чиндан ҳам ишлаб чиқаришда меҳнатни илмий ташкил этишнинг таркибий қисми бўлган саноат эстетикаси техника тараққиётини тезлаштириш, ишлаб чиқариш маданиятини такомиллаштириш, меҳнат унумдорлигини ошириш муҳим аҳамият касб этмоқда. Шу боисдан ҳам партия ва ҳукуматимиз коммунистларни, барча ишлаб чиқариш коллективларини саноатда эстетикани кенг жорий эта бориш масаласига диққат, эътибор беришга муттасил даъват қилмоқда.

Агар корхонада барча иш ўринларида тартиб-интизом жойида бўлса, корхона ҳовлиси ва унинг атрофлари, цехлар ва бошқа иншоотлар шинам, қулай ва чиройли қилиб қурилган ва безатилган бўлса, ўша ерда план ҳам ўз вақтида бажарилишига яхши имконият яратилади. Ангрен ГРЭСи областимизда саноат эстетикасини жорий қилиш бўйича энг намунали корхоналардан бирига айланган. Бу ерда меҳнат билан гўзаллик бир-бирига ҳамдам ва ҳамкордир.

Меҳнатга янги коммунистик муносабатда бўлишни тарбиялаш нурхона раҳбарлари, партия ва касаба союз ташкилотларининг биринчи даражали ишига айланиб қолди. ГРЭСнинг ҳамма цехларида саноат эстетикасининг меҳнат унумдорлигига ижобий таъсирига оид масалалар кенг муҳокама қилинди. Ишлаб чиқариш маданияти бўйича жамоатчилик асосида тузилган кенгаш шу йўсинда иш бошлаб юборди. Кенгашга нурхона директори Н. И. Убайдуллаев раҳбарлик қилди. Унинг атрофига тўпланган жамоатчи активлар цехларни бадиий жиҳатдан безатиш, ундаги иншоот ва деворларни, барча асбоб-ускуналарни техника эстетикаси талабларига мувофиқ бўяш ва пардозлашнинг аҳамияти юзасидан тушунтириш ишлари олиб бордилар. Ҳар бир цехда саноат эстетикаси тадбирларини амалга оширувчи ижодий группа тузилди. Илғор ишчилар, рационализатор ва ихтирочилардан иборат бу группалар ташаббуси ва мадади билан қозон, турбина ва электр цехларида кундузгидек ёруғлик берадиган лампалар ўрнатилиб, иш ўринларининг ёруғлиги санитария нормаларига жавоб берадиган қилиб қўйилди. Асбоб-ускуналар кўзга ором берувчи рангларга бўялди. Тозалик ва озодаликка алоҳида аҳамият берила бошланди. Корхонанинг энг кўримли жойларига хилма-хил безакли шиорлар, панно ва плакатлар осиб қўйилди.

Юқоридаги тадбирлар самараси кутилганидан ҳам зиёда бўлиб чиқди. Нурхонага ҳақли равишда коммунистик меҳнат корхонаси деган шарафли ном берилди. Барча техника-иқтисодий кўрсаткичлар яхшиланиб, меҳнат унумдорлигининг ошиб бораётганлиги, кадрлар қўнимсизлиги камайганлиги, ишлаб чиқаришда турли жароҳатларнинг йўқола бориши ҳам техника эстетикасининг яхши самаралари ҳисобланади.

Яқинда область партия комитети ва касаба союзи Совети ташаббуси билан ўтказилган область семинарида ишлаб чиқаришда саноат эстетикасини кенг жорий этиш масалалари батафсил муҳокама қилинди. Семинарда корхона раҳбарлари партия ташкилотларининг секретарлари, завод комитетларининг раислари иштирок этишди. Семинарнинг Ангрен ГРЭСида ўтказилганлиги бежиз эмас, албатта. Семинар қатнашчилари ҳам аввал корхона цехларини бирма-бир айланиб кўришди. ГРЭС бош инженери А. М. Грач корхона коллективининг ишлаб чиқариш маданиятини ошириш ва саноат эстетикасини жорий қилиш борасида амалга ошираётган ишлари ҳақида сўзлаб берди. Шундан сўнг ўзаро фикр алмашиш бошланди. Семинар иштирокчилари нурчилар тажрибасидан кўп нарса ўрганиш мумкинлигини алоҳида уқтирдилар, айни чоғда ўз сўзларида қимматли фикрларини баён этдилар. Қуйида ана шу фикрлардан айримларини келтириб ўтишни лозим топдик.

А. ИБРОҲИМОВ — Ўзбекистон металлургия заводининг партия комитети секретари:

— Бизнинг корхонамизда «Юксак маданият цехи» деган номни олиш учун мусобақа шартлари ишлаб чиқилган. Завод комитети унинг якунларини ҳар ойда қараб чиқади. Ҳозиргача учта коллектив: қурилиш, ремонт ва электр қуввати цехлари ҳамда марказий лаборатория ана шу номга сазовор бўлишди.

И. П. ВЕЛИКИЙ — «Ташсельмаш» заводининг бош инженери:

Маълумки, қуюв цехларида меҳнат шароити анча оғир бўлади. Шу боисдан биз қуйилмани қолипдан уриб чиқарадиган махсус мосламаларни қўллаб бу ишни комплекс механизация зиммасига юкладик. Ҳозирги вақтда бу операцияни аввалгидек беш-олти ишчи эмас, балки бир ишчи бажармоқда. Бунда у қайнаб турган металлдан анча узоқ масофада туриб операцияни бошқаради.

А. ТУЮНБОЕВ — Тошкент авиация заводи маҳаллий комитетининг раиси:

Заводимизда ишлаб чиқариш маданиятини ошириш юзасидан жамоат кўриги ўтказилди. Бу кўрикда ишчи, инженер-техник ходимлар ва хизматчиларнинг 80 процентдан кўпроғи қатнашди. Меҳнат маданиятини кўтариш юзасидан 2000 дан ортиқ таклиф киритилиб, улардан 850 таси жорий қилиш учун қабул этилди. Биз бундан 396 минг сўмлик фойда олишни мўлжаллаб турибмиз.

Б. Д. САМОДУРОВ — электотехника заводининг бош инженери:

— Корхона партия ташкилоти саноат эстетикаси соҳасидаги ишларни ўз оталиғига олган. Ишлаб чиқариш маданияти кўриклари бизда бир кўрик муносабати билан барча қизил бурчаклар, цех буфетлари, ёрдамчи бинолар қайтадан яхшилаб жиҳозланди.

С. С. ЛОГИНОВ — «Ташкенткабель» заводи 11-цехидаги ишлаб чиқариш маданияти бўйича комиссия раиси.

— Корхоналарда мусобақага якун ясалганда ва мажбурият бажарилиши текширилганда ишлаб чиқариш маданиятининг қандай ошаётганлиги, саноат эстетикаси талаблари қандай жорий қилинаётганлигини ҳам ҳисобга олиш керак. Бизнинг корхонамизда худди шундай қилинмоқда.

Семинарда область касаба Советининг раиси **А. В. БРАИЛОВ** сўзлади. Шунингдек, унда ишлаб чиқариш маданиятини янада ошириш ва саноат эстетикасини жорий этиш бўйича тавсиялар қабул қилинди. Пировардида Ангрен шаҳар партия комитетининг биринчи секретари А. Ғуломов Ангрен истиқболлари тўғрисида сўзлаб берди.

КЎЧА ҳаракати хавфсизлиги ойлиги ўтказилаётган шу кунларда шаҳар автоинспекцияси ходимлари ҳам актив қатнашишмоқда. Автоинспекция ходими старший сержант Рашид Исмоилов кўча ҳаракати хавфсизлигини таъминлаш учун доимо ўз постида сергак туради.

Суратда: старший сержант Р. Исмоилов.

А. Тўраев фотоси.

Спорт

ЎЗБЕКИСТОН XVI СПАРТАКИАДАСИ

ЧЕМПИОНЛАР ВА ҒОЛИБЛАР АНИҚЛАНМОҚДА

Республикамиз спорт базаларида ёшлар командалари ўртасида спартакиада программасига киритилган мусобақалар қизғин давом этмоқда. Спортнинг бир қатор турлари бўйича ғолиблар аниқланди. Қуйида спартакиада штабига келган сўнгги маълумотлар билан таништирамиз.

КЛАССИК КУРАШ. Кўнгилли спорт жамиятлари ва идораларининг 75 полвони Чирчиқ шаҳрида курашди. Команда ҳисобига «Буревестник» жамияти вакиллари 102 очко тўплаб ғолиб бўлишди. Улар иккинчи ва учинчи ўринда қолган Армия спорт клуби (Тошкент) ва «Меҳнат» командаларидан анча олдинга ўтиб кетишди. Классик курашдан спартакиада чемпионлари орасида аксарият тошкентлик полвонларни кўрамиз. Булар ўз вазнида ғолиб бўлган В. Анигин, В. Цой, А. Аҳмедов, Б. Жўраев, М. Муфтахиддинов, А. Левин, К. Алекберов, А. Мезников, М. Мирзаевлардир. Фақат бир вазнда андижонлик студент И. Ставкер чемпион бўлди.

ОҒИР АТЛЕТИКА. Ўзбекистоннинг ёш штангачилари Бухорода спартакиада ғолиблиги бўлиш учун килограммлар «жанг»ини олиб бордилар. Бу ерда республикамизнинг 8 та янги рекорди ўрнатилди. Тошкентлик динамочи Умаров билан бухоролик Бурнашевлар бирйўла уч мартадан рекордларга тузатиш киритишди. Шунингдек, тошкентлик спартакчилар В. Нам билан А. Кортунов ҳам янги рекорд қўйдилар. Вазн тоифаларига кўра ҳамшаҳарларимиздан Умаров, Патохин, Кортунов, Тен, Кляшин, Харитонов чемпион бўлишди.

ДЗЮДО КУРАШИ. Тошкентда биринчи марта спортнинг бу тури бўйича мусобақалар ташкил қилинди. Биринчи ва иккинчи ўринни бир хил очко жамлаган (45 тадан) «Буревестник» ва «Меҳнат» жамияти командалари олдилар. Учинчи ўрин динамочиларда. Спортнинг бу тури бўйича И. Мулимов («Буревестник»), А. Звягинцев («Меҳнат»), А. Каримов («Буревестник»), А. Долженко («Меҳнат»), Э. Оспиянц ва М. Мусанлов (иккалови «Динамо»дан) спартакиада чемпиони номини олдилар.

Спартакиада мусобақалари қизғин паллага кирди.

ҲАР ТЎҒРИДА

«ХУШФЕЪЛ» АВТОБУС

Икки қаватли янги «Икарус» автобуси шундай таърифга жуда мос. Негаки, автобус навбатдаги бекатга яқинлашуви билан, унинг орқа эшигида табло лампочкаси ёнади. Таблода эса автобусда қанча ўрин бўш эканлигини билдирувчи рақамлар ёзинлик.

ИЛОН ВА ГОРЧИЦА

Зоолог олимлар узоқ кузатишдан сўнг илонни қўрқитиш учун энг яхши восита—оддий горчица эканлигини аниқлашди. Агар уй ёки хона эшигига озгина горчица суртиб қўйилса, бас,— илон бу жойга яқин ҳам келмайди.

Бу янгилик Ҳиндистоннинг жанубий штатларида кенг реклама қилина бошланди. Аммо бунга ҳожат йўқ эди, негаки маҳаллий аҳоли аллақачонлар буни яхши биларди. Янгилик кўпинча унутилган эскиликдир, деган мақол яна бир карра исботланди.

«ФЕРРОСИЛ» НИМА?

Бу саволга чехословак мутахассислари, бетон деворни испталган катталикда тешадиган асбоб, деб жавоб беришади.

Темир-бетондан ишланган кўп қаватли уйларда деворга гилам ёки картина осиб қўйиш учун мих уриш осон иш эмаслиги маълум. «Ферросил» эса 5 квадрат сантиметр катталик ва 10 сантиметр чуқурликдаги тешикни атиги 10 секунд ичида ҳосил қила олади. Тоза кислород ёқилганда темир таёқ ёниб, бетонни эритади ва у деворни тешади. Аппарат ҳеч қандай товушсиз ишлайди.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

ТВ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

12.30 дан — **Москва кўрсатади.**

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

18.30 — **Кўрсатувлар программаси.**

Ўзбек тилида: 18.40 — **«Қизил галстук».** Телевизион журнал, 19.10 — **«Ўзбекистон»** телевизион киножурналининг 9-сони, 19.20 — **«Ахборот»** информацион программаси (рус тилида), 19.35 — **«Ёшлик»** студияси кўрсатади. «Студентлик — олтин даврим», 20.15 — Совет тинчлик программаси — амалда, 20.30 — Ўн минут музика, 20.40 — **«Ахборот»** информацион программаси, 21.00 — **«ЎЗБЕКИСТОН ЧОРВАДОРИ»** программаси. Фарғонадан олиб кўрсатилади, 21.30 — Муроджон Аҳмедов куйлайди.

22.00 дан — **Москва кўрсатади.**

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 22.30 — **Рангли телевидение. «Чашма»** ашула ва рақс халқ ансамблларининг телевизион конкурси (такрорий кўрсатув).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

10.55 — **Кўрсатувлар программаси.**

Ўзбек тилида: 11.00 — **«Тиконли қалъа».** Болалар учун кўп серияли телевизион бадиий фильмнинг биринчи серияси, 11.30 — **Полвон ва қизиқчи.** Бадиий фильм.

Рус тилида: 13.05 — **«Биз рақсга тушамиз».** Фильм-концерт, 13.35 — «Комсомол авлоди». Телевизион ҳужжатли фильм.

18.30 дан — **Москва кўрсатади.**

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

22.00 — Ёш рассомлар ижоди (ўзбек тилида).

22.30 дан — **Москва кўрсатади.**

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

19.00 — Тошкент янгиликлари, 19.15 — **«Серқуёш диёрда».** Телевизион ҳужжатли фильм.

Ўзбек тилида: 19.30 — **Ўқитувчи экрани** «1972—73 ўқув йилида олиб борилган ўқув телекўрсатувларининг якуни тўғрисида», 20.00 — **«Кохановкалик артист».** Бадиий фильм.

Рус тилида: 21.10 — Адабий кўрсатув, 22.10 — **«Қишлоқдаги гравюра».** Телеспектакль.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА —23/V да **Хореография билим юртининг студентлари ижросида бир пардали балетлар.**

КИНО

Гайдук Ангел саргузашти, Ралу хонимнинг сепи — «ЧАЙКА» (эрталаб соат 11, кундуз соат 2.15, 5.30, кеч соат 8.45 минутда), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 3, кеч соат 6, 9 да).

Дон Жуан Таллинда — «ДРУЖБА» (тоқ соатларда, кундуз ва кечқурун).

Тонг олдидан — «ЎЗБЕКИСТОН» (жуфт соатларда, кундуз ва кечқурун), «МОСКВА» (эрталаб соат 11.30, кундуз соат 1, 5.30, кеч соат 7 да).

Ҳамроз — «ДРУЖБА» (кундуз соат 12, 2.30, 5.20, кеч соат 8 да), НАВОИЙ номли (ўзбек тилида), (эрталаб соат 10.40, кундуз соат 1.30, 4, кеч соат 6.30, 9 да).

Ралу хонимнинг сепи, Аёллар уйидан ташқари ҳолатда — «САНЪАТ САРОЙИ» (эрталаб соат 11.15, кундуз соат 2.30, 5.45, кеч соат 8.45 минутда).

Сенинг тақдиринг деб — «СПУТНИК» (жуфт соатларда, кундуз ва кечқурун), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 11, кундуз соат 3, кеч соат 7 да).

Сокин соҳиллар — «СПУТНИК» (тоқ соатларда, кундуз ва кечқурун).

Ралу хонимнинг сепи — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда, кундуз ва кечқурун), «ВОСТОК» (эрталаб соат 11, кундуз соат 1, 3, 5, кеч соат 7, 9 да).

Дарахтлар остидаги уй — ҲАМЗА номли (тоқ соатларда, кундуз ва кечқурун).

Тилла зирак — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12.30, 4.30, кеч соат 8.45 минутда).

Садоқат (ўзбек тилида) — «КЎКЧА» (кундуз соат 12, 3, кеч соат 6, 8.40 минутда).

Ўтли қор — «МОСКВА» (кундуз соат 2.30, кеч соат 8.30 минутда).

ЁЗГИ БИНОДА

Гайдук Ангель саргузашти, Ралу хонимнинг сепи — «ФЕСТИВАЛЬ» (кеч соат 8.50 минутда).

Сенинг тақдиринг деб — «ХИВА» (кеч соат 8.50, 10.40 минутда).

Кашмирдаги севги — ТЕЛЬМАН номли (кеч соат 8.30 минутда).

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА

26 май кеч соат 6 да

ФУТБОЛ

КХДР — Ўзбекистон ССР командалари ўртасида халқаро ўртоқлик учрашуви

ЎТКАЗИЛАДИ

«Амнокан» олий лига (Пхеньян шаҳри)—«Пахтакор» (Тошкент шаҳри).

Билетлар «Пахтакор» стадионининг барча кассаларида ва барча район кассаларида сотилмоқда!

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА

27 майда

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИНИНГ СПЕКТАКЛИ

И. Акбаров музикаси.
Ж. Жабборов асари.

ЎЖАРЛАР

(2 пардали 5 кўринишли музикали комедия).

Саҳнага қўювчи режиссёр— Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист А. РАҲИМОВ.

Дирижер — Э. ТОШМАТОВ.

ИШТИРОК ЭТУВЧИЛАР

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист С. ПУЛАТОВ, артистлар Д. САФОЕВА, Ҳ. НОСИРОВ, Т. АБДУВОҲИДОВ, Р. РАҲИМЖОНОВ, Ш. РАСУЛОВ, Ф. АҲМЕДОВ, Ю. ИСМАТОВА ва бошқалар.

Спектаклни Р. МУХИТДИНОВА ва С. ОДИЛОВлар бошқариб боради.

Бош режиссёр — СССР халқ артисти, СССР Давлат мукофоти ва Ўзбекистон ССР Ҳамза мукофоти лауреати Раззоқ ҲАМРОЕВ.

Бош дирижер — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Т. А. ВИЗЕЛЬ.

Спектакль кеч соат 8 да бошланади.

Билетлар Муқимий номли театр кассасида ва Марказий «Юбилей» спорт зали кассасида ҳар куни кундуз соат 2 дан сотилмоқда.

Коллектив бўлиб кўриш учун заявкалар қабул қилинади.

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА

26 майда

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИНИНГ СПЕКТАКЛИ

Ленин мукофоти лауреати, Ўзбекистон ССР халқ шоири академик Ғафур Ғулом туғилган кунининг 70 йиллигига бағишланади.

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Ҳамид ҒУЛОМ асари

Ўзбекистон ССР халқ артисти М. ЛЕВИЕВ музикаси.

ЗАМОНАЛИ ВА ОМОНАЛИ

(Ғафур Ғуломнинг «Шум бола» қиссаси асосида ёзилган 2 парда 5 кўринишли ҳажвий комедия).

Постановкачи режиссёр — СССР халқ артисти, СССР Давлат мукофоти ва Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофоти лауреати Раззоқ ҲАМРОЕВ.

Дирижерлар: Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Н. ҲАЛИЛОВ ва Э. ТОШМАТОВ.

Рассом — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Г. А. ВИЗЕЛЬ.

Ролларда Ўзбекистон ССР халқ артистлари А. БОЛТАЕВ, М. ҒОФУРОВ, М. ЮНУСОВ, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: С. ПУЛАТОВ, А. ЮСУПОВ, артистлар: Ҳ. ШАРИПОВ, З. ТЎРАЕВА, О РАҲМАТУЛЛАЕВА ва бошқалар.

Спектакль кеч соат 8 да бошланади.

Билетлар Муқимий номли театр кассасида ва Марказий «Юбилей» спорт зали кассасида ҳар куни кундуз соат 2 дан сотилмоқда.

Коллектив бўлиб кўриш учун заявкалар қабул қилинади.

1-ТРАМВАЙ ДЕПОСИ

трамвай вагонларини ремонт қилувчи слесарлар тайёрловчи 3 ойлик курсларга

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

8-синф маълумоти бўлган, ёши 16 дан катта бўлган йигит ва қизлар қабул қилинади.

Ўқишга қабул қилинганлар 60 сўм миқдорида стипендия билан таъминланадилар.

Курсларни битириб чиққанларга вагонларнинг электр, механик ва пневматик ускуналарини ремонт қилувчи 3-разрядли слесарлари малакаси берилади.

Машғулотлар 1 июндан бошланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, 105, Гайдар проезди, 50-уй, Кадрлар бўлими (12 трамвайнинг 2-Сарикульская кўчаси, 2, 10-трамвайларнинг охирги бекати).

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри.

№ ИНДЕКС 64697.
В—1738. Р. 01450.